

Zegrzyńskie spisy parafian z 1786 i 1787 r. – edycja źródła*

Anna Salina

<https://orcid.org/0000-0002-1491-3543>

Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk

Zarys treści: Celem niniejszej publikacji jest wprowadzenie do obiegu naukowego dwóch rejestrów parafian z parafii Zegrze z 1786 oraz 1787 r., zawartych w jednej z zegrzyńskich ksiąg metrykalnych przechowywanych w Archiwum Diecezjalnym w Płocku. Odkryto je na początku 2020 r., podczas kwerendy prowadzonej przez Rafała Degiela, Wawrzyńca Orlińskiego oraz autorkę niniejszego tekstu w trakcie przygotowywania wystawy pt. „Zegrze. Zaginione miasto nad Narwią” w Muzeum Historycznym w Legionowie (otwarcie wystawy: 13 września 2020 r.). Wydanie krytyczne źródła, jakim jest spis *status animarum* – rzadkiego w skali ogólnopolskiej, a już szczególnie na Mazowszu – posłuży nie tylko badaniom historycznym o szerszym charakterze, lecz również ujęciom regionalistycznym.

Słowa kluczowe: spisy parafian, *status animarum*, akta metrykalne, parafia Zegrze, demografia historyczna, edycja źródłowa

Wstęp

Nadnarwiańskie Zegrze (do przełomu XVII i XVIII w. Zgierz, a następnie Zegrz) kojarzy się dziś głównie z urokliwym położeniem nad Zalewem Zegrzyńskim oraz mającym przedwojenne tradycje wojskowym Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki. Pod koniec XIX w. władze carskie wykupiły miejscowość od Macieja Józefa Radziwiłła¹ i jego żony Jadwigi z Krasieńskich pod budowę twierdzy – części Warszawskiego Rejonu Fortecznego. Skutkowało to wysiedleniem mieszkańców i przeniesieniem do innej osady ośrodka parafii pw. św. Antoniego i Barbary

Abstract: The present article seeks to introduce to the academic circles two parish family books from Zegrze Parish dating back to 1786 and 1787, included in the parish records of Zegrze stored in the Diocese Archives in Płock. The documents were discovered in early 2020 during a research visit paid to the archives by Rafał Degiel, Wawrzyniec Orliński, and the author of the present article as part of the works on the exhibition titled “Zegrze. Lost City on the Narew” at the Historical Museum in Legionowo (the exhibition opened on 13 September 2020). A critical source edition of *status animarum*, a type of register rare in the territory of Poland and especially hard to come by in Masovia, will likely contribute not only to historical research on a broader scale but also to regional studies.

Keywords: parish family books, *status animarum*, parish registers, Zegrze Parish, historical demography, source edition

(pierwotnie św. Małgorzaty) o korzeniach sięgających XIII w.² W 1899 r. doszło do dwóch konsekracji – cerkwi prawosławnej, w którą zamieniono dotychczasowy budynek kościoła w Zegrzu, oraz kościoła katolickiego wybudowanego w pobliskiej Woli Kiełpińskiej, która stała się nową siedzibą parafii zegrzyńskiej³.

² Poza pośrednimi informacjami z dokumentu z 1237 r., gdzie pośród duchownych (m.in. plebana pułtuskiego) występuje w testacji niejaki Olricus de Siger, w którym upatruje plebana zegrzyńskiego, na trzynastowieczną genezę parafii wskazują wykopaliskowe badania archeologiczne cmentarzyska prowadzone w 2017 r. w Zegrzu przez Wawrzyńca Orlińskiego na zlecenie miasta i gminy Serock. Archiwum Diecezjalne w Płocku [dalej: ADP], perg. 8; *Codex diplomaticus et commemorationum Masoviae generalis*, t. 1, wyd. J.K. Kochanowski, Warszawa 1919, nr 365. Zob. też: M. Błoński, K. Pacuski, J. Wrzosek, *Grób z miejscowości Gnaty-Lewiski. Przyczynek do badań wczesnośredniowiecznych cmentarzysk szkieletowych na Mazowszu*, „Archeologia Polski”, 54 (2), 2009, s. 265.

³ Współcześnie, mimo że od 1993 r. funkcjonuje w Zegrzu wojskowa parafia pw. Gabriela Archaniola, parafia pw. św. Antoniego wciąż nosi nazwę *parafia Zegrze z siedzibą w Woli Kiełpińskiej*.

* Redakcja językowa i korekta: Anna Salina. Adustracja: Konrad Byzdra.

¹ S. Konarski, *Radziwiłł Maciej Józef*, hasło w: *Polski słownik biograficzny* [dalej: PSB], t. 30, red. E. Rostworowski, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1987, s. 288.

Historia Zegrza i całej parafii zegrzyńskiej – należącej od fundacji po czasy współczesne do diecezji płockiej – zasługuje na nowe opracowanie, ponieważ jedyna poświęcona im dotąd obszerniejsza publikacja nie spełnia wymagań stawianych pracom naukowym⁴. W niniejszym tekście chciałabym zająć się jedynie osiemnastowiecznymi spisami mieszkańców tej parafii. Jest to pokłosie kwerendy przeprowadzonej wraz z Rafałem Degielem i Wawrzyńcem Orlińskim w Archiwum Diecezjalnym w Płocku w ramach przygotowań do zorganizowanej w Muzeum Historycznym w Legionowie wystawy pt. „Zegrze. Zapomniane miasto nad Narwią”⁵. W jednej z ksiąg metrykalnych parafii Zegrze natknęłam się wówczas na spisy parafian sporządzone w ostatnich latach istnienia I Rzeczypospolitej.

Dla badaczy mogą one stanowić podstawę zarówno do analizy demograficzno-społecznej skupionej wyłącznie na tej małej zbiorowości, jak i do włączenia jej w szersze – czasowo i/lub przestrzenne – ujęcia wspomnianej problematyki. Nie do przecenienia jest znaczenie tego rodzaju źródła w badaniach z dziedziny geografii historycznej, historii gospodarczej, genealogii i onomastyki. Jednakże podejmując się zadania edycji spisów, kierowałam się nie tylko ich niewątpliwą wartością poznawczą. Poważną rolę odegrały również względy osobiste – jako mieszkańcy wsi Rynia w parafii Zegrze wymienieni są tam moi przodkowie: wójt Wojciech Siwek z żoną Anną (po kądzieli) oraz Adam Marchlewski z żoną

Agnieszka i Jakub Wardak z żoną Marianną (po mieczu).

Według mapy Mazowsza w drugiej połowie XVI w. parafia Zgierz obejmowała poza samym Zgierzem następujące miejscowości: Dębe, Izdbicę, Niechronkę, Skubiankę, Wołę Kiełpińską i Wyki⁶. Pod koniec XVIII w. poza położonymi wzdłuż prawego brzegu Narwi Skubianką, Jachronką (wcześniej Niechronka, ob. Jachranka), Izbicą (wcześniej Izdbica) i Dębem były to również znajdujące się przy gościńcu z Serocka do Nasielska (*via strata*) Guty i Wola Stara, którą należy identyfikować z Wołą Zgierską (dziś jest to część Woli Smolanej)⁷. Ponadto: Wola Smolana (w spisach występująca pod nazwą *Wola* lub *Wola Wies*⁸) oraz wspomniana wcześniej Wola Kiełpińska, na przełomie XVIII i XIX stulecia nazywana także Pierdołami⁹. W skład parafii wchodziły też leżące po przeciwnej stronie Narwi wsie Rynia i Zagroby (obecne Zegrze Południowe)¹⁰, które w XVI w. przynależały jeszcze do parafii Wieliszewo i Radzymino (obecne Wieliszew i Radzymin). Osada Wyki, znana od początku XV w.¹¹, trzy stulecia później jest opisana jako wieś opustoszała¹². Nie występuje w spisach parafian, a ponownie

⁶ *Mazowsze w drugiej połowie XVI wieku*, cz. 1–2, red. W. Pałucki, oprac. A. Dunin-Wąsowiczowa i in., Warszawa 1973 (Atlas historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, 7).

⁷ Wskazuje na to analiza położenia obu wsi w źródłach kartograficznych: Wola Zgierska zob. Archiwum Główne Akt Dawnych [dalej: AGAD], Zbiór Kartograficzny, sygn. 1/402/0/-/409-2B, lata 1795–1815; Wola Stara zob. *Topograficzna karta Królestwa Polskiego* (inaczej: mapa Kwatermistrzostwa), stan z ok. 1830 r.

⁸ Miano *Wola Smolana* po raz pierwszy występuje w zegrzyńskiej metryce urodzin w 1749 r. ADP, sygn. 1458, k. 40. Później pojawia się też w metryce zgonów, w latach 1766 i 1769. Tamże, sygn. 1460, k. 35v, 38. Od końca lat osiemdziesiątych XVIII w. nazwa ta zaczyna już być używana regularnie.

⁹ Tamże, sygn. 1461, k. 61; tamże, sygn. 1463, k. 11v (zapiski z metryki urodzeń i metryki zgonów odpowiednio z lat 1797 i 1785).

¹⁰ Na temat Ryni i Zagrobów zob. *Słownik historyczno-geograficzny ziemi warszawskiej w średniowieczu*, oprac. A. Wolff, K. Pacuski, przyg. do druku M. Piber-Zbieranowska, A. Salina, red. T. Jurek, Warszawa 2013, s. 251–252, 332–333; *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich* [dalej: SGK], t. 10, red. F. Sulimierski, B. Chlebowski, W. Walewski, Warszawa 1889, s. 104; tamże, t. 14, Warszawa 1895, s. 274.

¹¹ Biblioteka Narodowa, sygn. BOZ 71, k. 56, 59–61 (1413 r.); *Metryka Księstwa Mazowieckiego z XV–XVI wieku*, t. 1, wyd. A. Włodarski, Warszawa 1918, nr 127 (1425 r.).

¹² W aktach metrykalnych parafii Zegrze pojawia się jedynie raz, w 1727 r. ADP, sygn. 1458, k. 15v. Jako Wyki Puste wymienia ją publikacja „Regestr

⁴ A. Kurtycz, M. Kurtycz, *Zegrze – Wola Kiełpińska: dzieje parafii i okolic*, Wola Kiełpińska 2001.

⁵ R. Degiel, W. Orliński, M. Woińska, *Zegrze. Zapomniane miasto nad Narwią* [folder wystawy], Legionowo 2020. W tym miejscu serdecznie dziękuję panom Rafałowi Degielowi i Wawrzyńcowi Orlińskiemu oraz pani dr. Magdalenie Woińskiej z Muzeum Historycznego w Legionowie – twórcom wystawy i autorom towarzyszącego jej folderu. Nie mniej serdeczne podziękowania kieruję do pana dr. Andrzeja Buczyły z Instytutu Historii i im. Tadeusza Manteuffla PAN, pana dr. Piotra Guzowskiego z Instytutu Historii i Nauk Politycznych Uniwersytetu w Białymstoku oraz ks. Bartosza Leszkiewicza, dyrektora Archiwum Diecezjalnego w Płocku. Wszyscy udzieliли mi zyciwej pomocy w przygotowaniu niniejszego tekstu.

Il. 1. Okolice Zegrza w drugiej połowie XVI w.

Źródło: „Mazowsze w drugiej połowie XVI wieku”, cz. 1, red. W. Patucki, oprac. A. Dunin-Wąsowiczowa i in., Warszawa 1973 (Atlas historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, 7)

Il. 2. Okolice Zegrza w drugiej połowie XVIII w.

Źródło: K. Perthées, „Mapa szczególna województwa mazowieckiego”, skala: 1:225 000, Warszawa 1783

pojawia się w księgach metrykalnych pod koniec XVIII w., pod nazwą *Stasilas* (*Stasilas vulgo Wyki*¹³, ob. *Stasi Las*).

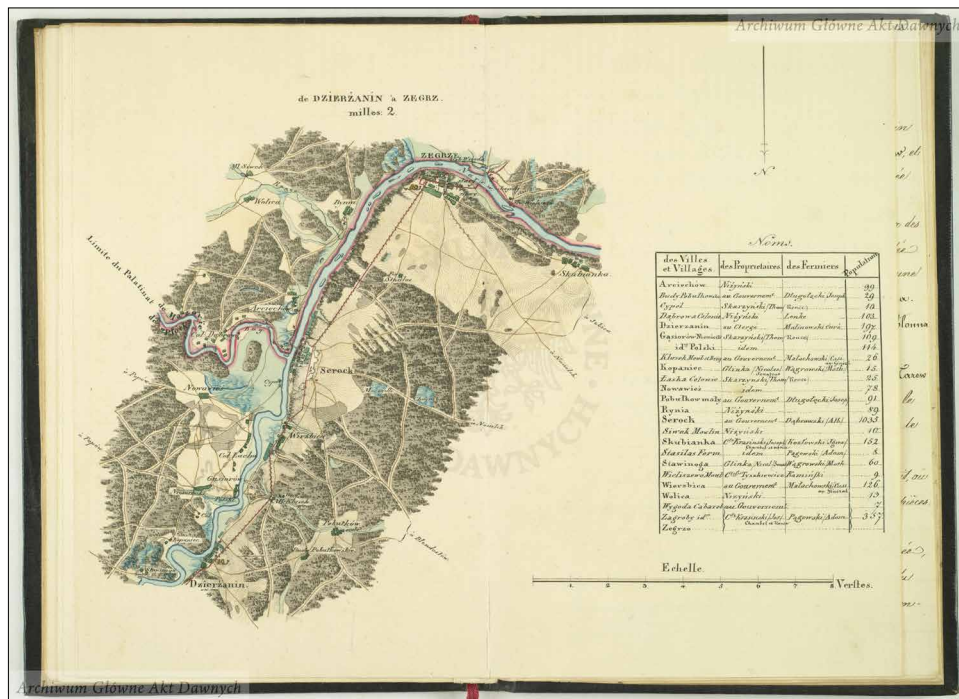
W czasie sporządzenia spisów parafialnych dobra zegrzyńskie były własnością

Kazimierza Krasieńskiego, oboźnego wielkiego koronnego, pradziada Jadwigi Radziwiłłowej¹⁴, ale pojedyncze miejscowości z tej parafii miały innych właścicieli.

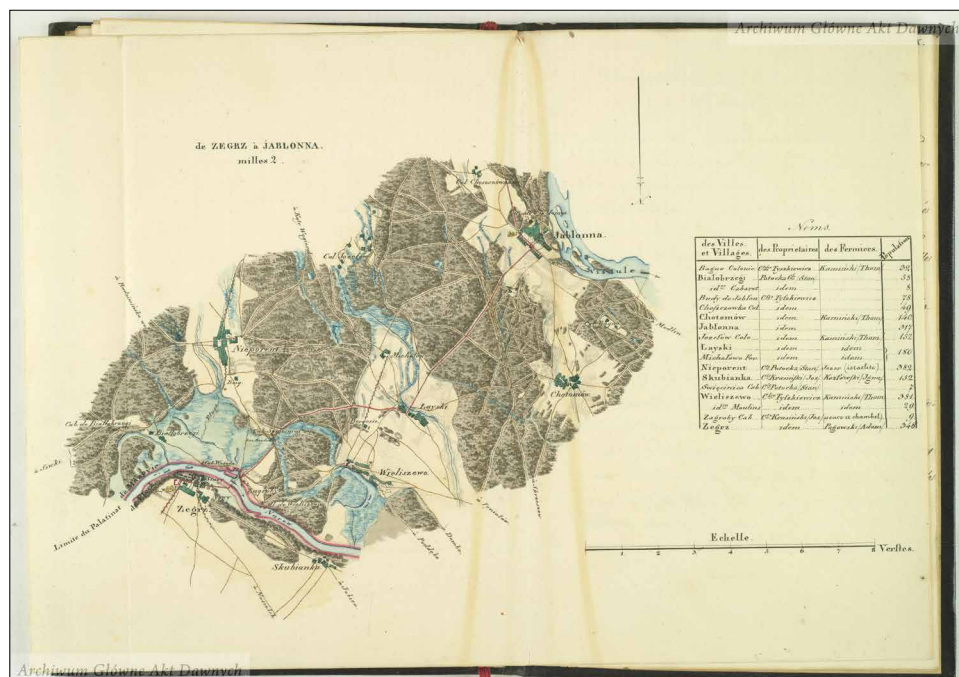
diecezjów” Franciszka Czajkowskiego, czyli właściciele ziemscy w Koronie 1783–1784, oprac. K. Chłapowski, S. Górzyński, Warszawa 2006, s. 596.

¹³ ADP, sygn. 1461, k. 58v (zapiska z 1797 r.).

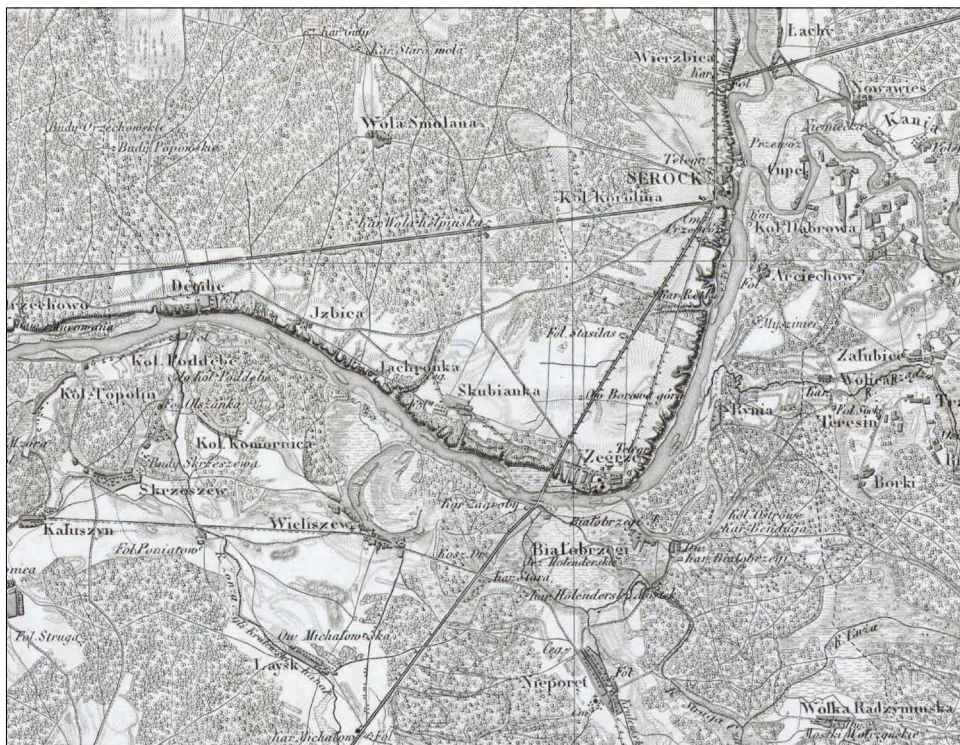
¹⁴ Kazimierz Krasieński zmarł w 1802 r., pochowano go w krypcie kościoła w Zegrzu. W. Szczygielski, *Krasieński Kazimierz*, hasło w: PSB, t. 15, red. E. Rostworowski, Wrocław–Warszawa–Kraków 1970, s. 184–186; T. Zielińska, *Poczet polskich rodów arystokratycznych*, Warszawa 1997, s. 128.

Il. 4. „Itineraire Topographique de la route de Łomża par Puttusk à Varsovie [...] 1825”.
Źródło: AGAD, Zbiór Kartograficzny, sygn. AK 159, mapa VIII

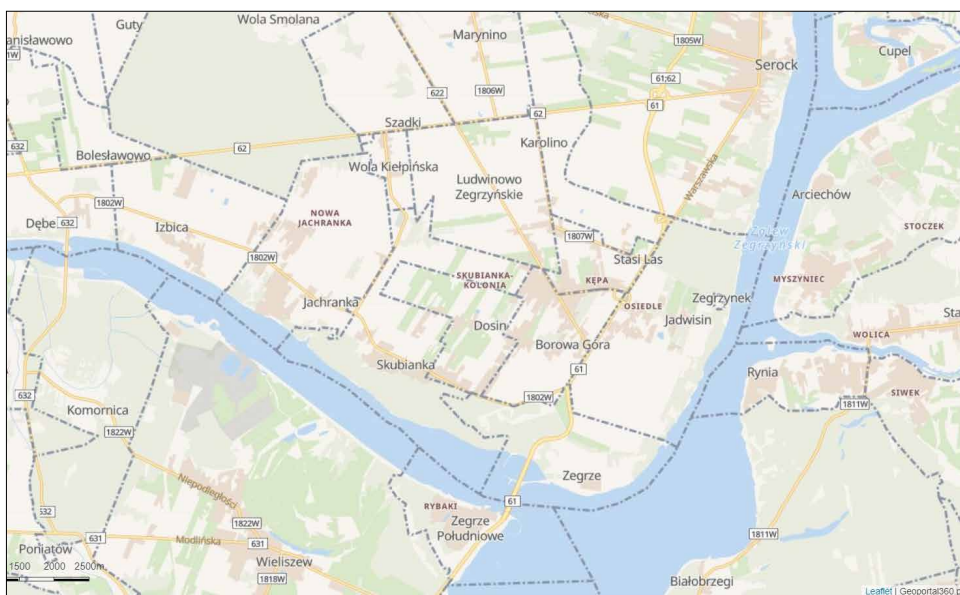

Il. 5. „Itineraire Topographique de la route de Łomża par Puttusk à Varsovie [...] 1825”.
Źródło: AGAD, Zbiór Kartograficzny, sygn. AK 159, mapa IX

Il. 6. Okolice Zegrza ok. 1830 r.

Źródło: mapa Kwatermistrzostwa, skala 1:126 000, stan ok. 1830 r.

Il. 7. Współczesny podział administracyjny okolic Zegrza.

Źródło: „Geoportal 360” (geoportal360.pl, dostęp: 24 sierpnia 2020)

animarum oraz ich charakterystyką, ze wskazaniem zarówno na związane z tym typem źródeł szerokie możliwości badawcze, jak i łączące się z nimi ograniczenia, zajęli się Bolesław Kumor i Irena Gieysztorowa¹⁸. Analiz poszczególnych rejestrów w połączeniu z przygotowaniem szeregu wydań źródłowych dokonywał m.in. Marek Górny¹⁹, a Cezary Kukło przedstawił podsumowanie dotychczasowego stanu wiedzy oraz metody badania spisów parafialnych²⁰. Ich wartość dla różnego rodzaju badań historycznych podkreślają także inni autorzy: Michał Kopczyński, ostatnio zaś Piotr Guzowski i Mikołaj Szoltysek²¹.

Obecnie nie znamy innych mazowieckich spisów *status animarum* poza tymi z Zegrza i ze Służewa. Odnalezienie kolejnych wymaga przeprowadzenia kwerend nie tylko w księgach metrykalnych zgromadzonych w archiwach poszczególnych diecezji, lecz również w materiałach, które wciąż pozostają w parafiach. Trzeba przy tym wyraźnie odróżnić spisy *status animarum* od spisów ludności, dokonywanych dość podobną metodą przez proboszczów, z polecenia Komisji Porządkowych Cywilno-Wojskowych na mocy uchwały sejmowej z 1789 r.²² Dla Mazowsza można tu wymienić spis ludności parafii Świętego

Krzyża w Warszawie z 1791 r.²³ oraz spis ludności parafii Szyszki z 1792 r., którego zachowaną część, obejmującą wieś z powiatu ciechanowskiego, opublikowała Irena Gieysztorowa²⁴.

Przyczyną obecnego braku *librum status animarum* mogą być zarówno przypadki losowe czy/i brak dbałości duchownych o archiwa parafialne, jak i to, że wbrew nakazom władz kościelnych proboszczowie w ogóle nie rozpoczęli prowadzenia tej serii ksiąg. Działo się tak, mimo że w 1614 r. papież Paweł IV wprowadził dla całego Kościoła obowiązek sporządzania spisów (już wcześniej, w drugiej połowie XVI w. tworzonych we włoskich i austriackich prowincjach kościelnych). Pierwsze polskie rozporządzenie synodalne w tej kwestii, wydane w 1601 r. przez biskupa Bernarda Maciejewskiego dla diecezji krakowskiej (*Epistola Pastoralis ad parochos dioecesis Cracoviensis*, tzw. *Pastoralna*), zostało rozciągnięte w 1607 r. na metropole gnieźnieńską i lwowską, a w kolejnych latach przyjmowane przez synody poszczególnych diecezji²⁵. Diecezja płocka dokonała tego nieomal na końcu, w 1643 r., za pontyfikatu księcia Karola Ferdynanda Wazy²⁶.

Zgodnie z *Pastoralną* spisy miały wymieniać nazwy wsi przynależnych do parafii oraz wskazywać liczbę domów i liczbę mieszkańców w każdym z nich. Rytuał rzymski z 1614 r. uszczegóławiał *status animarum* o imiona i nazwiska, wiek i stopień pokrewieństwa członków rodziny

¹⁸ Tamże, s. 89–110; I. Gieysztorowa, *Wstęp do demografii staropolskiej*, Warszawa 1976, s. 116–144.

¹⁹ M. Górny, *Status animarum parafii Szaradowo z 1766 r.*, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 16, 1985, s. 163–174; tenże, *Status animarum parafii Splawie z 1776 r.*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, 17 (1), 1989, s. 169–185; tenże, *Status animarum parafii Splawie z 1777 r.*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, 18 (1), 1990, s. 153–177; tenże, *Status animarum parafii Junczewo z 1666 r.*, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 18, 1991, s. 165–203; tenże, *Mieszkańcy parafii pepowskiej w 1777 r. Analiza księgi status animarum*, Wrocław 1994; tenże, *Spis ludności parafii stawieńskiej z 1796 roku*, „Genealogia. Studia i Materiały Historyczne”, 9, 1997, s. 115–170.

²⁰ C. Kukło, *Demografia Rzeczypospolitej przedrozbiorowej*, Warszawa 2009, s. 69–72.

²¹ M. Kopczyński, *Studia nad rodziną chłopską w Koronie w XVII–XVIII wieku*, Warszawa 1998, s. 65–67; M. Szoltysek, *Rethinking East-Central Europe: family systems and co-residence in the Polish-Lithuanian Commonwealth*, Bern 2015 (Population, Family and Society, 21/1); P. Guzowski, *Badania demograficzne nad rodziną wiejską w okresie staropolskim*, w: *Struktury demograficzne rodziny na ziemiach polskich do połowy XX wieku. Przegląd badań i problemów*, red. P. Guzowski, C. Kukło, Białystok 2014, s. 11–32.

²² C. Kukło, *Demografia*, s. 53–61; M. Kopczyński, *Studia*, s. 65–69.

²³ AGAD, Varia Grodu Warszawskiego 25; C. Kukło, *Ocena wartości źródłowej rejestrów metrykalnych parafii Św. Krzyża w Warszawie w XVIII wieku*, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 18, 1990, s. 205–227; tenże, *Rodzina w osiemnastowiecznej Warszawie*, Białystok 1991.

²⁴ I. Gieysztorowa, *Szlacheckie i chłopskie rodziny północnego Mazowsza u schyłku XVIII wieku*, w: *Studia nad gospodarką, społeczeństwem i rodziną w Europie późnofeudalnej*, red. J. Topolski, C. Kukło, Lublin 1987, s. 319–332. Wydana część spisu zachowała się dzięki oblatowaniu jej do ksiąg sądowych. AGAD, Ciechanowski grodzkie relacje 131, k. 259–262. Druga część spisu, obejmująca wieś z powiatu nowomiejskiego, nie została odnaleziona.

²⁵ B. Kumor, *Księgi*, s. 90–93.

²⁶ J. Sawicki, *Synody diecezji płockiej i ich statuty*, Warszawa 1952 (Concilia Poloniae, 6), s. 162.

oraz innych mieszkańców domu, a także o informacje na temat przyjętych sakramentów²⁷. Irena Gięsztorowa wskazuje jednak, przytaczając zapiskę z wizytacji diecezji płockiej w 1609 r., że w ocenie wielu proboszczów było to zadanie wymagające zbyt dużego nakładu sił i wręcz bezcelowe wobec prowadzenia innych serii ksiąg parafialnych²⁸. We wspomnianym roku 1609 wciąż jeszcze nie rozpoczęto tworzenia *librum status animarum* w żadnej z wizytowanych parafii²⁹, natomiast w 1694 *libellibus* mogła pochwalić się jedynie parafia Chotomów (tak jak Zegrze leżąca w powiecie obecnym legionowskim)³⁰. Niestety, stan zachowania ksiąg metrykalnych z tej parafii (dopiero od lat osiemdziesiątych XVIII w.) każe sądzić, że o stulecie wcześniejsze spisy parafialne najprawdopodobniej nie zachowały się.

Spisy zegrzyńskie

Przechowywany w Archiwum Diecezjalnym w Płocku zbiór ksiąg metrykalnych parafii Zegrze liczy 18 jednostek (sygnatury o numerach od 1458 do 1475) obejmujących lata 1719–1825 i 1847–1853. Połowę zbioru stanowią tomy dziewiętnastowiecznych sumariuszy; spośród pozostałych najstarsze cztery księgi o formacie dutki, czyli 10×33 cm (sygn. od 1458 do 1461), to metryki urodzeń z lat 1719–1777 oraz 1777–1804, a także zaślubin z lat 1719–1815 i zgonów z lat 1719–1795³¹.

Spisy parafian, w samym źródle nazywane rejestrami, znajdują się w metryce zgonów z lat 1795–1825 (sygn. 1463).

Rękopis ten zawiera dwa rejestry spisane w latach 1786 (k. 68–70) i 1787 (k. 63v–67v) oraz trzeci – zaczęty, ale niedokończony – z 1793 r. (k. 61–62v). Wobec niedokończenia rejestracji po dwóch latach, czyli w 1795 r., tom został zamieniony w księgę metrykalną, z aktami wpisywanymi od drugiego krańca woluminu. Jako, że cała księga ma foliację ciągłą, rozpoczętą w części z aktami zgonów, to badacz zapoznający się ze spisami widzi numery kart nie w prawym górnym rogu *recto*, lecz w lewym dolnym *verso*, zapisane na odwrot i w odwrotnej kolejności³². Niżej, dla uniknięcia ustawicznego powtarzania dat powstania spisów będę określać je cyframi rzymskimi, zgodnie z kolejnością ich powstania: 1786 – rejestr I, 1787 – rejestr II, 1793 – rejestr III.

Umieszczanie spisów w księdze metrykalnej, choć zdarzały się wyjątki³³, nie było w pełni zgodne z regułami, wedle których dla corocznych spisów parafian powinny być prowadzone w kancelariach osobne księgi. Taką księgę założono właśnie w Zegrzu, a że rok 1786 miał być początkiem bądź odnowieniem regularnej sprawozdawczości (o czym nie możemy przesądzać z powodu niezachowania archiwum parafialnego³⁴), świadczy nagłówek umieszczony na stronie poprzedzającej spisy (k. 70v): „LIBER pro solis parochianis inscribendis in quantitate et qualitate personarum ad confessionem, communionem Paschaem accedentibus per Illustrem et Reverendissimum Fabianum Zawisia Daniłowski canonicum cathedralem Helmsensem, praepositum Zgiercensem comparatus Anno Domini 1786”.

²⁷ B. Kumor, *Księgi*, s. 96.

²⁸ I. Gięsztorowa, *Wstęp*, s. 124.

²⁹ Irena Gięsztorowa cytuje zdanie z wizytacji parafii Miastkowo w dawnym powiecie tomiżyńskim (*Libri autem omnium animarum penes omnes ecclesias nulli sunt nec nunquam fuisse in usu*), podając błędny numer karty – 140. Tamże. Zapis ten znajduje się na karcie 143 wg starej paginacji, a 116 wg nowej. ADP, sygn. AV 1609.

³⁰ Tamże, sygn. AV 1695, s. 846. W wizytacji wyliczone są przynależne do parafii wsie oraz liczba komunikujących, „[...] quorum nomina et cognomina habet reverendus parochus in specialibus libellis connotata et specificata”.

³¹ D. Majewski, *Inwentarz ksiąg metrykalnych Archiwum Diecezjalnego w Płocku*, Płock 2014, s. 174–175.

³² Księga o sygn. 1463 obok kilku innych metryk parafii Zegrze (nie wszystkich!) dostępna jest pod błędną nazwą miejscowości *Zegrze Północne* po zarejestrowaniu się na stronie: „Family Search” (www.familysearch.org, dostęp: 1 kwietnia 2020).

³³ M. Górny, *Status animarum parafii Szaradowo*, s. 164.

³⁴ Księgi metrykalne z Zegrza i sąsiedniego Serocka mają lukę dla lat 1826–1873 (w przypadku Zegrza akta urodzeń z lat 1847–1853 dołączone są do księgi z lat 1805–1825). Trudno tłumaczyć tę zbieżność przypadkiem. Zob. A. Laszuk, *Księgi metrykalne i stanu cywilnego w archiwach parafialnych w Polsce*. Informator, wyd. 2, Warszawa 2000, s. 348, 457.

Wbrew zapowiedzi następujące po nagłówku teksty nie są jednak ewidencją osób przystępujących do spowiedzi i komunii wielkanocnej, lecz spisem parafian wraz ze zsumowaniem liczby parafian zdolnych i niezdolnych (z racji wieku) do przyjęcia sakramentów. Godność biskupa płockiego piastował wówczas Krzysztof Hilary Szembek, ale do sporządzania spisów obligowały proboszczów już rozporządzenia jego poprzednika, którym do 1784 r. był książę Michał Jerzy Poniatowski. Ten ostatni w roku powstania pierwszego ze spisów zegrzyńskich już jako arcybiskup gnieźnieński i administrator diecezji krakowskiej wydał *Zalecenie spisania dusz po parafiach i przypomnienie przy tej okoliczności niektórych dawnych przypisów*³⁵. Wcześniej, w 1780 r. opracował także zalecenia dotyczące wizytacji parafii diecezji płockiej, w których nakazał coroczne spisywanie imion i nazwisk parafian przystępujących i nieprzystępujących do sakramentów, z pominięciem dzieci poniżej pierwszego roku życia. Spisy poza katolikami miały objąć także Żydów i dysydentów – również z uwzględnieniem podziału na starszych (tj. dorosłych i starsze dzieci) oraz młodsze dzieci³⁶.

Spis z 1786 r.

Spis I, opatrzony datą 16 maja 1786 r., powstał, gdy proboszczem w Zegrzu był kanonik chełmski Fabian Zawisza Daniłowski (problem bezpośredniego autorstwa będzie omawiany dla obu spisów łącznie).

³⁵ Zakład Narodowy im. Ossolińskich, sygn. XVIII-21801, *Zalecenie spisania dusz po parafiach i przypomnienie przy tej okoliczności niektórych dawnych przypisów*, [Warszawa 1786]. Do *Zalecenia* dołączono wzór tabeli ze *Specyfikacją liczby osób po miastach, wsiach i innych miejscach respecywie do swoich parafii należących*, który uwzględni podział według wyznania i religii (katolicy, dysydenci i Żydzi) oraz według płci i wieku (mężczyźni, kobiety i dzieci). Za wskazanie tego źródła dziękuję panu Rafałowi Degielowi.

³⁶ Fragment spisów przytacza Zenon Guldon: Zob. Z. Guldon, *Zaludnienie ziemi dobrzyńskiej w końcu XVIII wieku*, „Zapiski Historyczne”, 39, 1974, s. 91, za: *Rozporządzenia i pisma pasterskie za rządów J.O. Księcia JMci Michała Jerzego Poniatowskiego biskupa płockiego etc. etc. do diecezji płockiej* wydane, t. 1, Warszawa 1785, s. 311. Druk ten dostępny jest też na stronie Świętokrzyskiej Biblioteki Cyfrowej (<http://sbc.wbp.kielce.pl/dlibra/publication/43362/edition/42803/content?ref=desc>, dostęp: 24 sierpnia 2020).

Nie ma wątpliwości, że przeprowadzono go przed tą datą, a nie później, ponieważ wśród parafian wymieniony jest jeszcze niejaki Józef Schenk (Scheng), zmarły 14 maja tego roku³⁷.

Rejestr zawiera się na pięciu stronach, przy czym pierwszą w całości zajmuje nagłówek. Każda następna podzielona jest zaś na cztery kolumny, z których dwie ostatnie są kontynuacją zapisów w dwóch pierwszych, w tych zaś osobno umieszczono mężczyzn i kobiety. Zapis w każdej z kolumn jest ciągły, bez jakichkolwiek przerw dla wyodrębnienia poszczególnych rodzin czy domów. Oznacza to, że nader często mężczyźni i kobiety będący członkami jednej rodziny i/lub mieszkający w tym samym domostwie (o czym wiadomo ze spisu II) nie są odnotowani obok siebie. Niekiedy przesunięcia sięgają nie tylko kolumny, lecz nawet strony, co niezmiernie utrudniało identyfikację osób. Poza płcią jedynymi rozgraniczeniami na liście zegrzyńskich parafian są nazwy miejscowości, jednak w końcowej części rejestru nawet one nie zostały zapisane równoległe w kolumnach mężczyzn i kobiet. Ich kolejność zapewne nie odzwierciedla w pełni marszruty osoby przeprowadzającej spis, a jest następująca: Zegrz, Zagroby, Dębe, Izbica (z mieszkańcami niewymienionej z nazwy Jachronki), Skubianka, Rynia, Wola (Smolana) i Guty.

Część głów rodzin wymieniona została jedynie z imienia, i to mimo posiadania nazwiska, na co wskazuje drugi ze spisów³⁸. Większość występuje albo z nazwiskiem albo z zajęciem, ponieważ w kolumnach brakuje miejsca, aby pomieścić i jedno i drugie. Zasadniczo zaznacza się stopień pokrewieństwa bądź zależności od wymienianego na czele rodziny gospodarza – syn, żona, córka, parobek, służąca – nie jest to jednak reguła. Bez wyjątków nie określano natomiast wieku spisowanych.

³⁷ ADP, sygn. 1460, k. 67v. W metryce i rejestrach znajdujemy różne formy zapisu tego nazwiska.

³⁸ Por. M. Górný, *Mieszkańcy*, s. 29.

W spisie nie zsumowano liczby mieszkańców poszczególnych wsi, lecz jedynie całej parafii. Przedstawiono też osobne liczby chłopców i dziewcząt, niezdatnych do spowiedzi, zdatnych do tego sakramentu (7–8 lat) i wreszcie zdatnych do komunii (9 lat)³⁹. Oznacza to, że choć sam rejestr I nie był starannie przepisany i daje się w nim zauważyć późniejsze dopiski (zapewne nieodległe w czasie), to jednak musiał się opierać na brudnopisach, gdzie odnotowano przynajmniej wiek dzieci. Co istotne, porównanie z rejestrem z 1787 r. wskazuje, że rok wcześniej z zasady nie pomijano niemowląt.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe ograniczenia rejestru z 1786 r., możliwości analizy tego źródła byłyby mocno zawężone bez zestawienia go z rejestrem z roku następnego, a ich obu – z parafialnymi metrykami chrztów, ślubów i zgonów. Utrudnione byłoby też opracowanie uporządkowanego wydania źródłowego spisu I, a niemożliwe – nawet częściowe wychwycenie jego błędów.

Spis z 1787 r.

Drugi z rejestrów, z 12 lutego 1787 r. i zajmujący dziesięć stron (również tutaj pierwsza to wyłącznie nagłówki), przeprowadzony był najwidoczniej przy okazji bożonarodzeniowej kolędy⁴⁰. W przeciwieństwie do pierwszego ze spisów, wsie następują tu po sobie w pełni zgodnie ze swoim położeniem w terenie: począwszy od Zegrza i sąsiadującej z nim Skubianki,

kierując się dalej na zachód przez Jachronkę i Izbicę do Dębego, a następnie z powrotem przez osady leżące nieco bardziej na północ, czyli Guty, Wolę Starą, Wolę Kiełpińską i Wolę Wieś (Wolę Smolaną), kończąc wreszcie na miejscowościach położonych za Narwią – dalszej Ryni i bliższych Zagrobach.

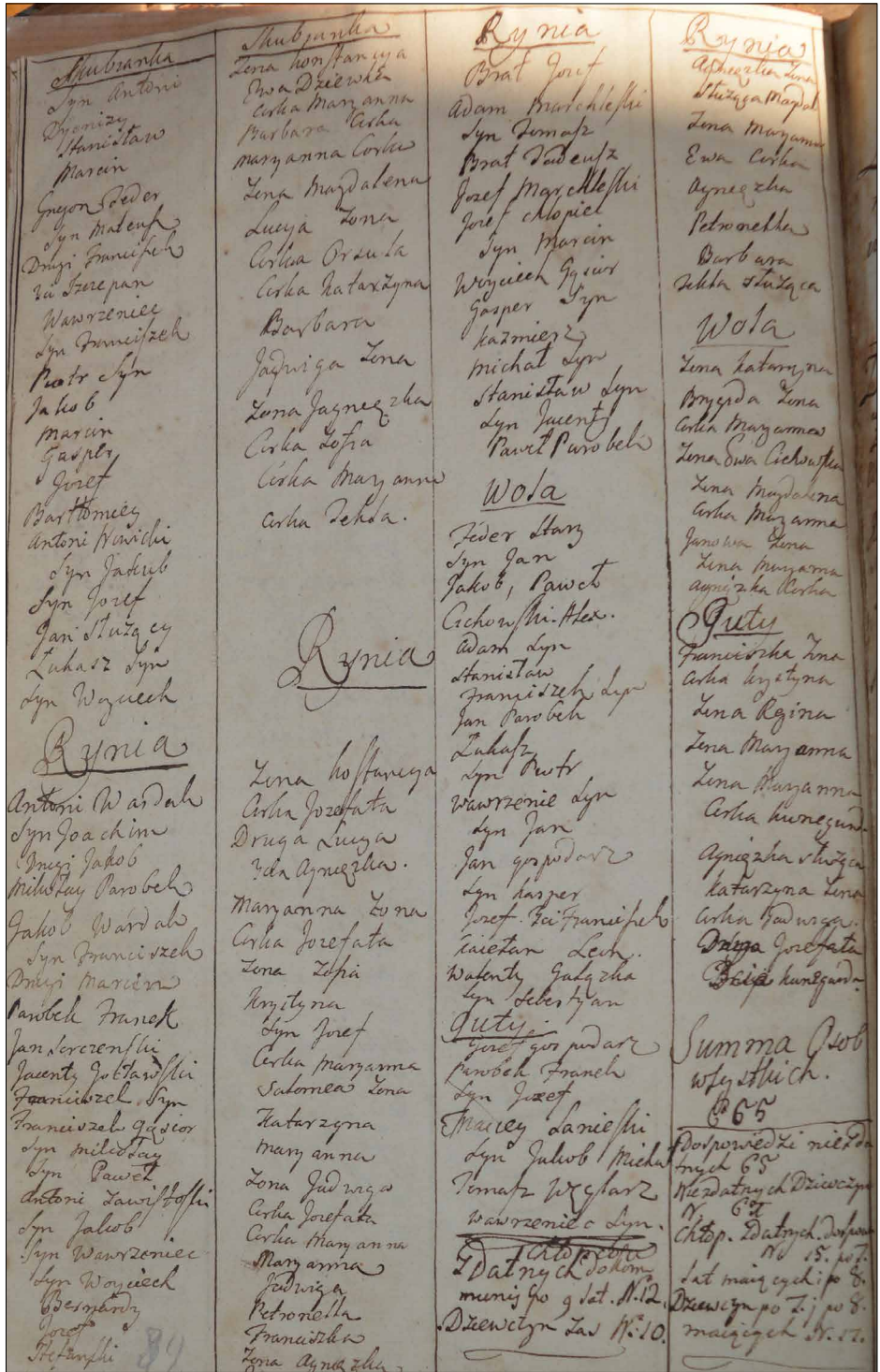
Rejestr II nie został spisany przez ówczesnego proboszcza Antoniego Laskowskiego, a raczej z jego polecenia przez kogoś z kapłanów pełniących posługę w Zegrzu – wikariusza Wojciecha Daniłowskiego, ewentualnie rezydenta, benedyktyna Szymona Zwierzyńskiego, prawdopodobnie z Pułtuska. Obaj duchowni prowadzili księgi metrykalne naprzemiennie, podpisując się pod poszczególnymi aktami. Charakter pisma autora rejestru z 1787 r. jest podobny do charakterów pisma obu księży, zarówno Daniłowskiego, jak i Zwierzyńskiego. Problemem jest jednak ostateczne rozstrzygnięcie, który z nich był bezpośrednim twórcą rejestru II.

Sam Antoni Laskowski najprawdopodobniej nie rezydował w parafii, piastował bowiem także godności kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego oraz dzierżył – uwaga! – probostwo w Szyszkach. Co prawda w 1792 r., gdy wikariusz Dionizy Praski sporządzał cywilno-wojskowy spis ludności w parafii Szyszki, stanowisko tamtejszego proboszcza już wakowało⁴¹, jednak zbieg okoliczności (tj. powstanie rejestrów zarówno dla Zegrza, jak i Szyszek) jest tu uderzający, zwłaszcza w kontekście tak rzadkiego występowania jakichkolwiek spisów ludności na Mazowszu. Ciekawa jest również – choć w tym miejscu to raczej sprawa marginalna – rotacja na stanowisku proboszcza w obu parafiach w tak krótkim czasie. W każdym razie z pewnością już w 1786 r. w Zegrzu mieszkali wikariusz Wojciech Daniłowski oraz gospodyni, panna Marianna Daniłowska, oboje wymienieni dopiero w spisie

³⁹ Określenia: *zdatny*, *niezdatny* są zaczerpnięte ze źródła.

⁴⁰ Marek Górný na przykładzie spisów w parafiach Szaradowo i Splawie w archidiecezji gnieźnieńskiej wskazuje, że mogły być one również prowadzone w okresie Wielkiego Postu. Tenże, *Status animarum parafii Szaradowo*, s. 165; tenże, *Spis*, s. 114. Do uznania rejestru z 1787 r. za spis spowiedniczy sporządzony przed Wielkanocą skłania się Piotr Guzowski. Ze względu na datę Wielkanocy (8 kwietnia) wątpliwości nie są tu w stanie rozwiać do końca informacje zaczerpnięte z parafialnej księgi zgonów. Po odnotowaniu 14 lutego i 12 marca zgonów dwóch osób niezarejestrowanych ani w 1786, ani w 1787 r. księga wymienia znaną ze spisu II Agnieszkę Waleronkę, lat 108, jednakże zmarłą 9 kwietnia 1787 r. ADP, sygn. 1460, k. 68. Można za to postużyć się przykładem rejestru z 1786 r., który dowodnie przeprowadzono przed datą wskazaną w tytule (zob. wyżej). Jeśli założymy, że podobnie postąpiono przy rejestrze z 1787 r., to trzeba zauważyć, że nie był to jeszcze czas Wielkiego Postu, Popielec przypadał bowiem wówczas na 21 lutego.

⁴¹ I. Gieysztorowa, *Szlacheckie i chłopskie rodziny*, s. 322.

Fot. 1. Końcowy fragment rejestru z 1786 r.
 Źródło: ADP, sygn. 1463, k. 68

z 1787 r.⁴². Jeżeli jednak to właśnie Wojciech Daniłowski spisał rejestr II, to nie mógł być autorem rejestru I, ponieważ pióro w każdym z nich prowadziła inna ręka.

Sposób zapisu danych w rejestrze z 1787 r. jest analogiczny do spisu z Szysek: na każdej z dziewięciu stron parafianie zostali zapisani jednym ciągiem w dwóch kolumnach. Przy prawym krańcu każdej z nich umieszczono cztery rubryki, w których dla ułatwienia obliczeń cyfrą 1 zaznaczano opcję: mężczyzna/kobieta zdany/zdatna do spowiedzi, chłopiec/dziewczyna niezdatny/niezdatna do spowiedzi (z rzadka cyframi 2 lub 3 zaznaczane były zbiorczo dzieci jednej płci⁴³). Wszystkich parafian spisano według domów, które jednak nie zostały opatrzone numeracją, ale oddzielone liniami. Poszczególne gospodarstwa domowe funkcjonujące w obrębie jednego domostwa wyróżniono natomiast podkreśleniem, np. „w drugiej izbie”, „komornica” itd.

Mieszkańcy każdego z domów wymieniani byli począwszy od gospodarza lub wdowy po nim. W dalszej kolejności następowała: żona, dzieci według wieku (bez podziału na chłopców i dziewczęta), dalsi członkowie rodziny, służba bądź czeladnicy/uczniowie, a następnie rodziny zamieszkałe w innych izbach (jeśli takie były) i komornicy lub rodziny komorników w takiej samej kolejności. Rzecz jasna tylko w nielicznych domach znalazły się wszystkie kategorie spisywanych. Czasem zdarzało się też, że przed dziećmi umieszczano służącego – zapewne chodziło wówczas o osobę znacznie starszą od potomstwa gospodarzy.

O wieku informowano jedynie w przypadku potomstwa („Ewa córka lat 4”), zwykle także dorosłego, o ile nie były to osoby pozostające w związku małżeńskim. Wykonując pracę ponad wspomniane wcześniej wytyczne biskupa nie pomijano

niemowląt, zapisując ich wiek w niedzielnach, sporadycznie w kwartałach, a niekiedy także w miesiącach – w przypadku dzieci między pierwszym a drugim rokiem życia. Można tu dostrzec pewien brak konsekwencji: dzieci siedmioletnie widnieją niekiedy w rubrykach osób zdatnych do spowiedzi, chociaż sumarycznie częściej kwalifikowano je jako niezdatne. Przy najludniejszych miejscowościach, tj. Zegrzu i Skubiance, pojawiają się obie opcje, ale z przewagą traktowania siedmiolatków jako niezdatnych do spowiedzi. W pozostałych wsiach wszystkie, choć w zasadzie dość nieliczne siedmiolatki, uznane zostały za zdolne do spowiedzi. Dla każdej miejscowości z osobna podawana jest tu suma osób zakwalifikowanych do poszczególnych kategorii, ze sporadycznymi błędami w rachunkach.

Jak już wspomniałam, w kilku domach wyodrębniono rodziny z drugich (4 przypadki) i trzecich izb (3 przypadki)⁴⁴, niejednokrotnie z własną służbą lub czeladnikami. Nie były one tożsame z licznymi występującymi i osobno odnotowywanymi komornikami. Wśród tych ostatnich odnajdujemy czasem samotnych mężczyzn, rzadziej kobiety, niekiedy wdowy z małymi dziećmi, ale również małżeństwa na dorobku z jednym dzieckiem (akty zawartych na krótko wcześniej ślubów można odszukać w księdze metrykalnej). Porównanie rejestrów wskazuje, że niejednokrotnie zmieniali oni miejsce swego zamieszkania, co mogło wiązać się z polepszeniem lub pogorszeniem się ich statusu materialnego albo ze zmianą miejsca zatrudnienia.

Głowy rodzin wymieniano z nazwiska i zajęcia (przy braku specjalizacji zawodowej poprzestawano na określeniu *gospodarz*), co zdarzało się także przy owdowiałych kobietach, np. „Klara Schengowa, wdowa, rybaczką”. Pomijając już proste

⁴² Najprawdopodobniej oboje byli spokrewnieni z proboszczem Fabianem Daniłowskim – zbieżność nazwisk nie może być tu przypadkowa.

⁴³ W edycji źródłowej te sporadyczne zsumowania zostały pominięte.

⁴⁴ Osobno należy potraktować mieszkańców dworu w Izbicy. W jednej części mieszkał Józef Karniowski, właściciel części Izbicy, a w innej („w drugiej izbie”) – Kacper Narebski, dzierżawca pozostałej części tej wsi, należącej już do Kazimierza Krasieńskiego.

R E G E S T R

Ludzi w Parafij Legrzskiej zostających, tak zdolnych do Spowiedzi, jako też y niezdatnych, wszystkich w szczególności Znajdujących się, w Roku Pańskim 1787. Opwany Dnia 12. Lutego.

<p>Zaczyna się Opis Ludzi w całej Parafii Legrzskiej Zostających pod Rządami Wł. Ms. J. Antoniego LASKOWSKIEGO. Kanonika y Pasterza Konsystorza Lubuskiego, Proboszcza Pasterza Legrzskiego y Szyszkowskiego.</p> <p>Wł. Ms. J. Woyciech Damiłowski Wikary przywygły.</p> <p>Wł. Ms. J. Szymon Zwierzynski Z. S. D. Kleryk Legrzski</p> <p>Augustyn Kaczorowski Organista Kawaler. t.</p> <p>Anna Maryanna Damiłowska Gospodyni t.</p> <p>Franciszek mermicki Karobek Stuzacy t.</p> <p>Wł. Ms. J. Chelstowski Chłopiec t.</p> <p>Wł. Ms. J. Duroski Fontanar t.</p> <p>Joseph Jona Japo t.</p> <p>Gertruda córka Japo t.</p>	<p>Wł. Ms. J. Jan Józef Studziński Jeomestra Ju Obornego. W. K. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Kajetan Szymkiewicz Pałtmistrz t.</p> <p>Wł. Ms. J. Stefan Sosnoski Piarz Powonogt. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Andrzej Komatoski Lisarz Drowowogt. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Ławet Jorczyński Dispoytor. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Jan Wasielewski Larmczy. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Woyciech Dobroski Strzowiec t.</p> <p>Wł. Ms. J. Jadwiga Nowosielska Wdowa Gospodyni t.</p> <p>Wł. Ms. J. Anna Krystyanowa Pracznica t.</p> <p>Wł. Ms. J. Katarzyna Przybalkowna Dziewka z Prałmi. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Anna Ostrowska Dziewka z Prałmi. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Maryanna Okłowna Dziewka z Prałmi. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Konstancya Jorcka Dziewka z Prałmi. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Helena Judołowska Dziewka z Folwancku. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Maryanna Kmetowna Dziewka z Folwancku. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Mateusz Lewandowski Fornal Wpł. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Jona gubernatora t.</p> <p>Wł. Ms. J. Lukasz Lorek Krawciak Fornal t.</p> <p>Wł. Ms. J. Wł. Ms. J. Doboski Chłopiec Komornik t.</p> <p>Wł. Ms. J. Tomasz Maraszkowski Chłopiec Stuzacy t.</p> <p>Wł. Ms. J. Jona Bobinskigo Komornik t.</p> <p>Wł. Ms. J. Leon Kamiński Chłopiec Stuzacy t.</p> <p>Wł. Ms. J. Wł. Ms. J. Jona Studziński Jeomestra t.</p> <p>Wł. Ms. J. Jozef Walicki Chłopiec Stuzacy Wł. Ms. J. Szymkiewiczza Sachmistrza t.</p> <p>Wł. Ms. J. Mikolaj Nalewaicki Chłopiec Łokojony t.</p>	<p>Lat mający 12. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Jakob Wasiewicz z Kapoli t.</p> <p>Wł. Ms. J. Mikolaj Garsak Karobek Dworski t.</p> <p>Wł. Ms. J. Wawrzeciec Barczyński Karobek Dworski t.</p> <p>Wł. Ms. J. Jan Pawlak Bronowicki Dworski t.</p> <p>Wł. Ms. J. Woyciech Remiszowski Ogrodniczek t.</p> <p>Wł. Ms. J. Jozef Nazimblak Ogrodniczek t.</p> <p>Wł. Ms. J. Walenty Kotaczka Ogrodniczek t.</p> <p>Wł. Ms. J. Stanisław Dylewski Ogrodniczek t.</p> <p>Wł. Ms. J. Lukasz Stelmiecki Karobek Ogrodny t.</p> <p>Wł. Ms. J. Paweł Szymaniak Karobek Ogrodny t.</p> <p>Wł. Ms. J. Piotr Szymaniak Karobek Ogrodny t.</p>
<p>Officyny czyli Folwanck Legrzski.</p> <p>Wł. Ms. J. Jan Edward Paszkowicz gubernator. t.</p> <p>Wł. Ms. J. Jan Wiktorya z Młotyskich Jona Japo t.</p> <p>Wł. Ms. J. Jan Balchazar Bobinski Komornik y Plenipotent Jow Obornego, W. K. t.</p>		

Fot. 2. Początkowy fragment rejestru z 1787 r.
 Źródło: ADP, sygn. 1463, k. 67v

błędy czy opustki, częstsze w rejestrze I (np. *Romanoski* zamiast *Romanowski* czy *Głębowicz* zamiast *Głębowicz*), zapis nazwisk u niektórych osób różni się mniej lub bardziej od zapisu tych samych nazwisk w poprzednim spisie (jak podkreśliłam wyżej, występujących tam i tak jedynie u części mieszkańców), np. *Barczeński/Barszczewski*, *Lerczeński/Garczyński*, *Dzierzęcki/Dzierzeński*, *Leliciak/Lelciak*, *Mądrzejowski/Modrzejewski*. Dochodzą do tego widoczne między oboma rejestrami różnice, polegające na dowolnym przekształcaniu nazwiska (czy może imienia) ojca danego gospodarza, a zatem: *Makary* – *Makarek* czy *Błazek* (*Błazek?*) – *Błaszczak*⁴⁵. Ponadto zdarza się, że ta sama osoba pojawia się w obu spisach pod różnymi nazwiskami: *Górski/Bugalski*, *Bernaty/Stursiak*, *Jęczak/Szymaniak*, co w pewnych przypadkach (np. *Gąsior/Siwek*) dowodnie można kłaść na karb pomyłki⁴⁶. Jednocześnie daje się zauważyć ciągłość nazwisk aż do wieku XXI, przynajmniej w przypadku wsi Rynia. Na koniec trzeba wspomnieć o pomyłkach w imionach, najczęściej u kobiet (np. *Katarzyna* zamiast *Marianna*, *Salomea* zamiast *Julianna* czy *Zofia* odnotowana błędnie jako żona zamiast matka), które z uwagi na lakoniczność rejestru I nie zawsze udawało się wychwycić.

Warto zwrócić uwagę, że w odróżnieniu od spisu z Szyszek⁴⁷ w rejestrze II z Zegrza nazwiskami opatrywana była licznie występująca (także u chłopów) służba obojga płci. Dotyczy to całej służby folwarcznej, ale w przypadku tej zatrudnionej w włościan – w większym stopniu ośrodka parafii niż wiosek, które z nim sąsiadowały. Część

parobków i dziewczek służących można dzięki temu powiązać z ich rodzinami zamieszkałymi na terenie parafii. Zestawienie obu spisów pokazuje zresztą dużą mobilność tej grupy, co wiązało się ze zwyczajowym na wsi zawieraniem rocznych kontraktów o pracę⁴⁸. W ciągu niespełna roku osoby służących czy czeladników powtarzają się jedynie u zamożniejszych gospodarzy (dwory w pierwszym spisie są zasadniczo pominięte), zwykle utrzymujących się nie tylko z pracy na roli. Wypada więc uznać, że mogli oni mieć tam zapewnione lepsze warunki bytowe.

Porównanie spisów z 1786 i 1787 r.

Oba spisy wymieniają cały szereg zawodów i zajęć, którymi parali się parafianie zegrzyńscy. W rejestrze z 1787 r. obok właścicieli i dzierżawców dworów i folwarków spisany został następujący personel zatrudniony w dobrach Kazimierza Krasińskiego oraz opata czerwińskiego księcia Poniatowskiego: gubernator, komornik, geometra, rachmistrz, pisarz przewozowy, pisarz prowentowy, dyspozytor, leśniczy i strzelec. Szczegółowo nazwano też zajęcia służby dworskiej i folwarcznej umieszczonej w rejestrach zaraz za swymi chlebobdawcami: gospodyni, człek służący, praczka, dziewczka z pralni, fernal, ogrodnik, bronowłók, pasterz dworski, parobek dworski, parobek ogrodowy, dziewczka z folwarku, chłopiec pokojowy i ogrodniczek.

W całym rejestrze odnajdujemy też innych pracowników (w lwiej części żonaty), zamieszkujących osobne domostwa we wsiach parafii zegrzyńskiej: murgrabia, dyrektor (*sic!*), leśniczy, strzelcy, kucharz, lokaje, kredencierz, piwniczny, stajenny, fernal, włodarz, ogrodnicy, owczarze, dozorca wołów i pastusze (*sic!*). Zastanawiające, że właśnie w wymienionych wcześniej domostwach z dwiema czy trzema izbami (w czterech przypadkach

⁴⁵ Identyczna zmiana nazwiska *Błazek* na *Błaszczak* dotyczy dwóch gospodarzy, być może braci.

⁴⁶ Analiza treści obu spisów oraz zestawienie ich z księgami metrykalnymi pozwala wskazać, że np. w rejestrze z 1786 r. Wojciech Siwek występuje omyłkowo pod nazwiskiem innego mieszkańca Ryni, Gąsiora. Maciej Bernaty ze spisu z 1786 r. w 1787 zapisany został natomiast jako Stursiak. Nazwisko *Stursiak* pojawia się w spisie u jeszcze jednego gospodarza z Zegrza, za to Macieja Bernata odnajdujemy w aktach metrykalnych. Podobnie Jan Szymaniak z 1787 r. to Jan Jęczak z 1786 – to ostatnie nazwisko urobiono zapewne od innego – *Jętki*, które również pojawia się w rejestrach.

⁴⁷ I. Gieysztorowa, *Szlacheckie i chłopskie rodziny*, s. 322.

⁴⁸ Por. C. Kuklo, *Demografia*, s. 368; R. Poniak, *Służba domowa w miastach na ziemiach polskich od połowy XVIII do końca XIX wieku*, Warszawa 2014, s. 92, 100, 106, 229–230.

na siedem) mieszkali m.in. osoby zatrudnione w majątku zegrzyńskim: dyrektor, kamerdyner, włodarz, murgrabia, leśniczy, ogrodnik i fernal. Być może były to zatem zabudowania wystawione przez właściciela dóbr Zegrze.

Dochodzą do tego prowadzący bądź zatrudnieni w młynach, gorzelnia, browarze, karczmach i przy przewozie przez Narew: młynarz, gorzelany, parobek gorzelniany, piwowar, parobek browarny, austerny, karczmarze, furmani z karczmy, przewoźnicy i stróż.

Poza wyżej wymienionymi mamy do czynienia z całą gamą profesji: mularzami, strycharzem, traczami, cieślami, gontarzem, dekarzem, zdunem, kowalem, ślusarzem, stelmachami, garncarzami, bednarzem, krawcem, rymarzem, szewcami, piekarzem, chmielarzem, bartnikiem, rybaczką, węglarzami, kominiarzem i grabarzem. Przedstawiciele tych zawodów siłą rzeczy najliczniej występują w Zegrzu, ale już np. węglarze mieszkali jedynie w śródleśnej osadzie Guty oraz w Jachrance (w 1786 r.).

Zgodnie ze spostrzeżeniami Ireny Gieysztorowej na temat spisu szyszkowskiego także w obu rejestrach parafii Zegrze dominują rodziny dwupokoleniowe, a wśród mniej licznych wielopokoleniowych seniorzy to najczęściej pojedyncze osoby, zazwyczaj matki gospodarzy albo ich teściowie. Niekiedy pojawia się też młodociane rodzeństwo gospodarzy lub ich żon⁴⁹. Zdarzające się wyraźne różnice wieku wśród potomstwa wynikały być może nie tylko z wysokiej śmiertelności małych dzieci, lecz także z zawierania kolejnych małżeństw przez osoby owdowiałe (np. między pierwszym a drugim z wymienionych synów Wojciecha Siwka z Ryni było sześć lat różnicy, jednak każdy z nich miał inną matkę).

W żadnym z analizowanych rejestrów nie zostali ujęci dysydenci i Żydzi, za

wyjątkiem ślusarza Jana Trafa, który był ewangelikiem (uwzględnionym z racji małżeństwa z katoliczką). Niewielu więcej pojawia się ich w przypadku Zegrza w zarządzonym w 1776 r. przez biskupa Poniatowskiego spisie diecezjalnym, obejmującym przedstawicieli tych mniejszości: w odpowiednich rubrykach odnajdujemy jedynie 2 dysydentów i 2 Żydów.

Zgodnie z powyższym spisem w 1776 r. w skład parafii Zegrze wchodziło 8 niewymienionych z nazwy wsi. Podano w nim okrągłe i – jak możemy zakładać – dość szacunkowe liczby 390 osób powyżej 7 roku życia oraz 80 dzieci poniżej tego wieku (katolików)⁵⁰. Mimo że po dziesięciu latach w spisie I widnieje tyle samo wsi: Zegrze, Zagroby, Dębe, Izbica, Skubianka, Rynia, Wola i Guty⁵¹, to podana jest o wiele większa liczba parafian – 665 lub 655⁵². Jeszcze większą liczbę – 769 osób – odnotowano w spisie z 1787 r., ale poza wymienionymi miejscowościami uwzględnia on okoliczne folwarki i dwory, w większości pominięte rok wcześniej. Kiedy jednak spojrzymy na sumy w rubrykach dotyczących mężczyzn i chłopców niezdatnych do spowiedzi – odpowiednio 342 i 80 – dostrzeżemy niejaką zbieżność z danymi opublikowanymi w spisie diecezjalnym z 1776 r.

Jeśli chodzi o folwarki i dwory, w rejestrze I mamy Dębe (z osobnym nagłówkiem *dwór*) i Skubiankę (bez żadnego nagłówka), natomiast w rejestrze II – folwarki

⁵⁰ *Rozporządzenia i pisma*, t. 4, Warszawa 1785, s. 465. Edycja: *Spis ludności diecezji płockiej biskupa Michała Jerzego Poniatowskiego z 1776 r.*, wyd. B. Kumor, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 9, 1976, s. 67–94. Dane z tego spisu dla sąsiednich parafii przedstawiają się następująco: Nieporęt – 450 osób powyżej 7 roku życia na 138 poniżej tego wieku, Wieliszewo – 730/125, Chotomów – 350/124, Okunino – 564/174, Serock – 500/100, Smogorzewo – 77/18, Dzierżenin – 686/318, – Szyski 584/30. Tamże, s. 457, 465. Spis z 1776 r. był jednym z trzech zarządzonych przez Michała Poniatowskiego w diecezji płockiej; pozostałe przeprowadzono w 1773 i 1778 r. Na temat spisów diecezjalnych zob. też: C. Kukło, *Demografia*, s. 66–69.

⁵¹ Na współczesnej spiso mapie Karola Perthéesa (*Mapa szczegółna*) przedstawiono Zegrz, Jachronkę, Skubiankę, Izbicę, Dębę, Wolę Kiełpińską i Zagroby, czyli wszystkie wymienione w 1786 r. miejscowości poza Rynią. K. Perthéés, *Mapa szczegółna województwa mazowieckiego*, skala: 1:225 000, Warszawa 1783.

⁵² Wątpliwość bierze się stąd, że cyfra dziesiątek wygląda jak piątka poprawiona na szóstkę.

⁴⁹ I. Gieysztorowa, *Szlacheckie i chłopskie rodziny*, s. 322.

w Zegrzu i Skubiance oraz dwory w Izbicy, Woli Kiełpińskiej i Dębem. Bez żadnego nagłówka wskazującego, że chodzi tu o dwór, zapisano Wolę Kiełpińską, być może dlatego, że mieszkańcy dworu czy folwarku to jedyni spisani parafianie z tej miejscowości⁵³. W spisie II wyodrębniono pominięte w spisie I wsie Jachronka i Wola Stara (w 1786 r. tamtejsi parafianie zostali dołączeni odpowiednio do Izbicy i Gut). Osobnymi nagłówkami opatrzone w nim wiatrak w Zegrzu oraz karczmy w Skubiance, Izbicy i Ryni, podając do tego z nazwy karczmę Wygoda koło wsi Zagroby⁵⁴.

Porównując spisy, należy wziąć pod uwagę, że późniejszy z nich, choć obszerniejszy, nie rejestruje wszystkich osób odnotowanych rok wcześniej: przykładowo liczba mieszkańców Ryni jest wyższa właśnie w dokumencie z 1786 r. Częściowym wyjaśnieniem takiego stanu rzeczy może być migracja, zapewne w większości dotycząca służby i komorników. Wy tłumaczenia należałoby też szukać we wciąż niedostatecznej dokładności drugiego rejestru, i to mimo że jest on znacznie bardziej szczegółowy od pierwszego i różni się od niego przyjętą metodą oraz starannością zapisu.

Poprawiwszy błędy autorów w obliczeniach sumy zegrzyńskich parafian: dla roku 1786 otrzymujemy w rejestrze 657 osób (271 w Zegrzu, 124 w Skubiance, 48 w Izbicy z Jachranką, 43 w Dębem, 19 w Gutach z Wolą Starą, 30 w Woli, 65 w Ryni i 57 w Zagrobach), z czego 345 stanowią mężczyźni, a 312 – kobiety. Oznacza to, że autor spisu, podając liczbę 665 lub 655 pomylił się w rachunku o 8 osób (*in plus*) albo o 2 (*in minus*). Grafia

sugerowałaby, że bardziej prawdopodobny jest pierwszy wariant (piątka przerebiona na szóstkę), logika natomiast – że drugi, ponieważ w ostatniej kolumnie rejestru z braku miejsca aż trzykrotnie wpisano w jednym wersie imiona dwóch synów, a raz obok imienia syna umieszczono jeszcze imię komornika, co ostatecznie mogło spowodować omyłkę przy liczeniu parafian.

Dla roku 1787 błąd jest niemal niezauważalny, ponieważ zamiast 769 mamy zarejestrowane 772 osoby, a właściwie 774, po doliczeniu dwóch wikariuszy, których nie uwzględniono sumując liczbę parafian (379 w Zegrzu, a 381 z księżmi, 111 w Skubiance, 29 w Jachrance, 28 w Izbicy, 54 w Dębem, 8 w Gutach, 7 w Woli Starej, 10 w Woli Kiełpińskiej, 33 w Woli, 59 w Ryni i 54 w Zagrobach), z których 428 stanowili mężczyźni, a 344 – kobiety.

W obu rejestrach na niedoszacowaną wygląda liczba kobiet, co nie jest zjawiskiem odosobnionym w tego typu źródłach. W literaturze przedmiotu wskazuje się zresztą, że spisy niedostatecznie bądź nie w pełni wiernie oddają stan liczebny nie tylko kobiet, zwłaszcza tych w starszym wieku. Standardowo zafałszowanie dotyczy również małych dzieci i niemowląt (obojsza płci, choć ze wskazaniem na dziewczynki), a nawet młodych mężczyzn, których rodziny chciały uchronić przed poborem (spisy świeckie służyły m.in. celom wojskowym)⁵⁵. Warto jednak podkreślić, że w Zegrzu na przewagę mężczyzn wpływa w pewnym stopniu niemałe grono męskiego personelu zarządzającego dobrami Kazimierza Krasieńskiego, jak również grupa służby folwarcznej – parobków, ogrodników itd.⁵⁶

Jeśli chodzi o dzieci, to autor rejestru z 1786 r. informuje o grupie 126 w wieku do 6 lat (65 chłopcach i 61 dziewczynkach), 32 dzieciach 7- i 8-letnich zdolnych

⁵³ W 1827 r. w Woli Kiełpińskiej znajdował się tylko 1 dom z 7 mieszkańcami, w Starej Woli były 3 domy i 20 mieszkańców, a w Woli Smolanej – 5 domów i 49 mieszkańców. SGKP, t. 13, s. 786; tamże, t. 11, s. 230; tamże, t. 10, s. 892.

⁵⁴ Uwzględniona została w *Itineraire Topographique de la route de Łomża par Pultusk à Varsovie [...] 1825*. AGAD, Zbiór Kartograficzny, sygn. AK 159, mapa IX: *Itineraire Topographique de la route de Łomża par Pultusk à Varsovie [...] 1825* (zob. il. 5).

⁵⁵ I. Gieysztorowa, *Wstęp*, s. 132–135; M. Kocpzyński, *Studia*, s. 67; C. Kuklo, *Demografia*, s. 60–61.

⁵⁶ Por. tamże, s. 367.

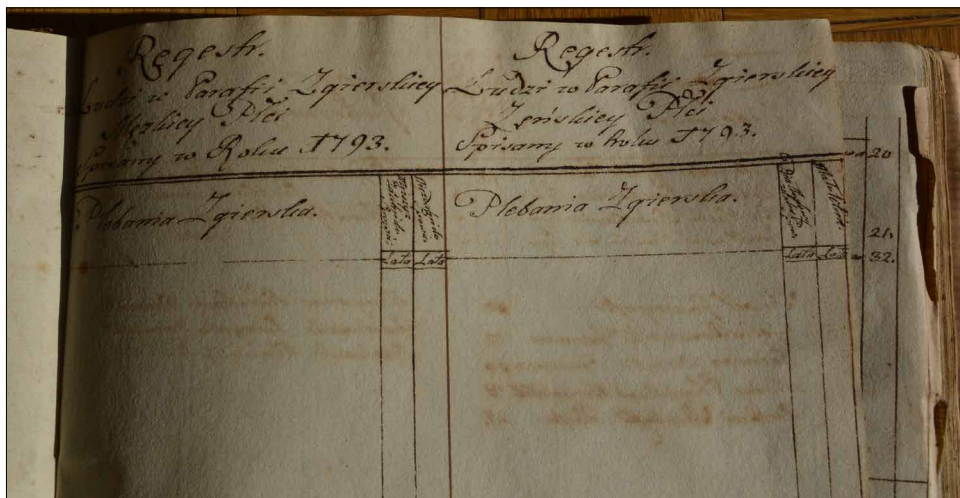
do spowiedzi (odpowiednio 15 i 17) oraz 22 dzieciach 9-letnich zdalnych do komunii (12 i 10). Suma 180 osób pokazuje nam niedoszacowanie liczby małych dzieci w porównaniu ze spisem II. W 1787 r. w całej parafii zarejestrowano bowiem 175 dzieci w wieku do lat 7 włącznie, a dodawszy 8- (14) i 9-latkę (13), uzyskujemy razem 202. Chociaż na koniec autor spisu II podaje liczbę 154 dzieci niezdatnych do spowiedzi, to jednak z niewiadomych względów część 7-latków kwalifikowana była jako mogąca przystąpić do tego sakramentu, a wszystkich dzieci w tym wieku odnotowano 24. W każdym razie, dzięki podawaniu wieku potomstwa zegrzyńskich parafian w drugim z rejestrów możliwe jest dzisiaj ominięcie trudności wynikających z przyporządkowywania 7-latków do różnych rubryk.

Należy zaznaczyć, że zaniżenie liczby dzieci musi dotyczyć również rejestru II, na co wskazują poniższe liczby. W 1787 r. w Zegrzu 86 dzieci 7-letnich i młodszych przypadało na 293 osoby powyżej tego wieku, w Skubiance było ich odpowiednio 27 i 84, w Jachrance – 7 i 22, w Izbiicy – 0 i 28 [!], w Dębem – 10 i 44, w Gutach – 1 i 8, w Woli Starej – 3 i 7, w Woli Kiełpińskiej – 3 i 10⁵⁷, w Woli – 5 i 28, w Ryni – 18 i 41, a w Zagrobach – 15 i 39. Co ciekawe, najwyższy odsetek małych dzieci przypada na Rynię i Zagrobę – miejscowości bez folwarków, a zatem z mniejszą liczbą bezżennych dorosłych i młodocianych. Statystyki według płci prezentują się następująco: w całej parafii spisano 90 chłopców i 85 dziewczynek, przy czym w Zegrzu – 42 i 44, w Skubiance – 12 i 15, w Jachrance – 1 i 6, w Izbiicy – 0 i 0, w Dębem – 5 i 5, w Gutach, Woli Starej i Woli Kiełpińskiej – łącznie 4 i 3, w Woli – 5 i 0, w Ryni – 12 i 6, a w Zagrobach – 9 i 6.

Nadanie w ramach edycji identyfikatorów wszystkim mieszkańcom parafii pozwoliło mi ustalić łączną liczbę unikalnych rekordów w obu rejestrach. W przypadku Zegrza są to 443 osoby, w przypadku Skubianki – 148, Dębego – 76, Izbiicy z Jachranką – 77, Gut z Wolą Starą i Wolą Kiełpińską – 33, Woli – 42, Ryni – 101, Zagrobów – 76, czyli łącznie 986 parafian i 2 posługujących księży.

Trzeba przy tym wziąć pod uwagę dwa czynniki, które mogą wpływać na powiększenie bądź zaniżenie przez osoby przeprowadzające spis rzeczywistej liczby parafian. Pierwszym jest potencjalna niedokładność rejestratorów. Skoro bowiem mamy w Zegrzu parafian, którzy występują w obu rejestrach lub tylko w jednym z nich, to z pewnością byli również tacy, którzy nie występują w żadnym. Wydaje się, że czynnik ten, prowadzący do faktycznego zaniżenia w spisach liczby mieszkańców parafii, jest silniejszy od czynnika przeciwnego, tj. mobilności ludzi, przede wszystkim młodych i niezamożnych, którzy najmowali się do służby. Dodajmy do tego brak nazwisk służących w spisie I i niekonsekwentne podawanie ich w spisie II. Uwzględnienie obu tych przesłanek łącznie każe spodziewać się, że jedna i ta sama osoba pojawiająca się w obu spisach mogła uzyskać dwa osobne identyfikatory, co sztucznie zawyża liczbę rekordów. Tylko w sporadycznych przypadkach udało mi się wychwycić taki przejaw ruchu społecznego. Spisany w 1786 r. Tadeusz, brat gospodarza Adama Marchlewskiego z Ryni, jest bez wątpienia tożsamy z Tadeuszem Marchlewskim, parobkiem u wdowy Antoniny Michałowej Skośkiewiczowej z Zegrza w rejestrze z roku 1787. Być może też Magdalena Zawadzka, zapewne córka, synowa lub niezamężna szwagierka wdowy Jadwigi Marcinowej Zawadzkiej z Ryni, spisana w 1787 r. jako służąca wójta ryńskiego Wojciecha Siwka, mogła być rok wcześniej służącą innego gospodarza z tej wsi, Adama Marchlewskiego. Mimo że

⁵⁷ Guty, Wola Stara i Wola Kiełpińska zamieszkiwane były przez tylko jedną albo dwie rodziny.

Fot. 3. Początkowy fragment rejestru z 1793 r.
Źródło: ADP, sygn. 1463, k. 62v

w obu rejestrach jest to jedyna Magdalena z Ryni, to trudno tu o uzyskanie pewności, choćby z uwagi na popularność tego imienia. Przeważającą część służących, których spisano bez podawania nazwisk, nie sposób obecnie w ogóle zidentyfikować.

Spis z 1793 r.

Dla porządku warto opisać także przerwany spis z roku 1793. Zaplanowany w schemacie łączącym cechy obu dotychczasowych rejestrów, miał on uwzględniać wiek wszystkich spisywanych, także dorosłych. Rozpoczęty podwójnym tytułem: *Regestr ludzi z parafii zgierskiej męskiej płci spisany w roku 1793* / *Regestr ludzi z parafii zgierskiej żeńskiej płci spisany w roku 1793*, zaprowadzony był w dwóch kolumnach dla mężczyzn i kobiet. Każda kolumna ma po prawej stronie dwie rubryki – dla zdatnych i niezdatnych do spowiedzi, przeznaczone na wpisywanie lat. Pierwsza strona, której ostatecznie nie uzupełniono, miała pomieścić mieszkańców plebanii zgierskiej, na drugiej umieszczono mieszkańców „guberni Zegrz”, na trzeciej wreszcie – mieszkańców browaru i tam też zaczęto według siedlisk spisywać parafian ze Zegrza, z zachowaniem sporych odstępów na stronie

między poszczególnymi domami. Rejestr, w którym pióro prowadzi inna ręka niż w 1786 i w 1787 r., urywa się na czwartej stronie i czwartym domostwie.

Wnioski

Jak wspomniałam już we wstępie, rejestry zegrzyńskie stanowią cenne źródło m.in. do studiów demograficznych, genealogicznych i onomastycznych, do badań nad społeczeństwem i gospodarką. Niejako przy okazji dostarczają nam okruszki wiedzy o codziennym życiu parafian, z rzadka odsłaniając też oblicze autora, który – choć wyjątkowo – odstępował od sztywnego formularza, używając zdrobnień (np. „Marysia córeczka” – o dziecku Elżbiety Dzirskiej, rejestr I). W rejestrze II wspomniano o żonatym synu pewnego gospodarza (ujętego zresztą w spisie), który jest „na wędrowce”, lub o innym gospodarzu, co to „żona poszła od niego”. Okoliczność ta musiała być zaznaczona w związku z koniecznością określenia stanu porzuconego mężczyzny. U chłopstwa stan cywilny wymieniany jest nawet w przypadku starców („komornik Antoni Zaleski staruszek, kawaler”). Dowiadujemy się także o babce (wyjątkowo poinformowano o jej

108 latach!) i dziadach kościelnych wraz z małżonkami oraz o osieroconych bądź porzuconych, a wziętych na wychowanie dzieciach, czy to z terenu własnej parafii, czy z warszawskiego Szpitala Dzieciątka Jezus ojców misjonarzy⁵⁸.

Po spisach z parafii szyszkowskiej i świętokrzyskiej rejestry zegrzyńskie stanowią niewielką mazowiecką gałązkę dorzuconą do wiązki opublikowanych spisów ludności, zarówno *status animarum*, jak i cywilno-wojskowych, przeprowadzonych w przedrozbiorowej Rzeczypospolitej.

Obecnie w skali Mazowsza trudno w tym względzie o szersze badania porównawcze. Pytanie też, na ile ta właśnie parafia może reprezentować całą dzielnicę (lub przynajmniej jej północną część) wobec innych dzielnic Rzeczypospolitej – oczywiście po uprzedniej analizie statystycznej, do przeprowadzenia której wydawczyni źródła nie ma kwalifikacji. Liczę jednak na to, że wiele spisów wciąż czeka na odkrycie i wydanie, a to jest właśnie wybrana przeze mnie cząstka. ■

⁵⁸ Por. C. Kukło, *Demografia*, s. 393–394. Zob. również: tenże, *Kobieta samotna w społeczeństwie miejskim u schyłku Rzeczypospolitej szlacheckiej. Studium demograficzno-społeczne*, Białystok 1998; tenże, *Mężczyzna samotny w środowisku miejskim do początków epoki industrialnej*, w: *Mężczyzna, etyka, ekonomia*, red. E. Ozorowski, R. Horodeński, Białystok 2011, s. 89–101.

Aneks źródłowy

Zasady edycji

Zgodnie z zaleceniami instrukcji wydawniczej Kazimierza Lepszego⁵⁹ zmodernizowana jest pisownia źródła oraz poprawione ewidentne błędy autora, także w nazwiskach. Uzupełniam je zatem o ominiętą czasem literę *w* czy opuszczone niekiedy znaki diakrytyczne w takich nazwiskach jak *Kwiatkowski*, *Dąbrowski*, *Olkówna* czy *Górska*. Kursywą podaję w obu rejestrach:

- a) imiona, po stwierdzeniu, że wpisano różne dla tej samej osoby zarejestrowanej i w 1786 i w 1787 r.;
- b) odmienne zapisy jednego nazwiska (*Leliciak/Lelciak*, *Grędowiczak/Grzędowicz*);
- c) różne nazwiska tej samej osoby (*Górskil/Bugalski*; *Bernatyl/Stursiak*).

Podobnie jak Irena Gieysztorowa w edycji spisu z Szyszek, w polskich nazwiskach, a także imionach takich jak *Maciej*, *Wojciech*, *Florian*, *Marianna* czy *Anastazja*, literę *y* podaję zgodnie z jej wartością fonetyczną jako *i* lub *j*. Mam przy tym świadomość, że część z nich mogła być wymawiana w inny sposób ([Floryjan], [Maryjanna] lub [Anastazja]) i że niektórzy z wydawców pozostawiają w takich przypadkach literę *y*⁶⁰. Imiona takie jak *Apolonia*, *Petronela* i *Anastazja* pozbawiam zdwojenia liter *l* i *n* (niekiedy bowiem zdarza się zapis *Annastazja*). Uswójczęśniam też zapis imienia *Jakub*.

Bez zmian pozostawione zostały natomiast używane dawniej formy imion, takie jak *Waurzeniec*, *Krysztof*, *Orsula* (1786), *Ursula* (1787) czy *Każmierz*, co w tym ostatnim przypadku oznacza konieczność dodawania pomijanego zwykle znaku diakrytycznego (podobnie w imionach

Józef, *Józefa* i *Józefata*). Chodzi tu bowiem o kwestię ich wymowy, nie zaś wyłącznie zapisu⁶¹. Pozostawiłam też odmianki, takie jak *Bartłomij* (1787), *Błażyj* (1786), *Gasper*, *Kasper*, *Alena*, *Ulena*, *Elena* (1786), *Leonora* (1786), *Jagata*, *Jędrzej* czy *Jagnieszka*, występujące obok form: *Bartłomiej* (1786), *Kacper*, *Helena* (1787), *Eleonora*, *Agata*, *Andrzej* czy *Agnieszka*, która *notabene* była imieniem popularnym wśród zegrzyńskich parafianek.

Chcę mocno podkreślić, że punktem odniesienia dla całej edycji jest rejestr z 1787 r. Jak wskazywałam wyżej, bez oparcia się na spisie II oraz – pomocniczo – na aktach z metryk chrztów, ślubów i zgonów nie byłoby możliwe zidentyfikowanie znacznej liczby osób występujących w spisie I, a tym bardziej zaprezentowanie tego ostatniego w usystematyzowany sposób, nie zaś jedynie jako dwóch ciągów mężczyzn i kobiet rozdzielonych nazwami wsi. Z tego powodu celowa wydaje się sugestia, by czytelnicy w pierwszej kolejności zapoznali się z późniejszym rejestrem.

Wydanie źródłowe rejestrów ma postać dwóch tabel, zawierających dodatkowo kolumny z liczbami porządkowymi (w rejestrze I osobne dla mężczyzn i kobiet) oraz identyfikatorami, które zostały przydane wszystkim spisanim zegrzyńskim parafianom. Każdy identyfikator składa się z siedmiu znaków: tworzą je pierwsze trzy lub cztery litery nazwy miejscowości, w której odnotowano daną osobę (*Zeg*, *Sku*, *Jach*, *Izb*, *Dębe*, *Guty*, *WSta*, *WKie*, *Wola*, *Ryn*, *Zagr*), oraz liczba porządkowa parafianina w obrębie danej miejscowości. Identyfikator kończy się małą literą *a*, *b* lub *c*. Litera *a* dodana jest do identyfikatorów osób spisanych w obu rejestrach. Literą *b* opatrzyłam osoby występujące jedynie w spisie II z 1787 r. Ponieważ ten nie

⁵⁹ K. Lepszy, *Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI w. do połowy XIX w.*, Warszawa 1953.

⁶⁰ I. Gieysztorowa, *Szlacheckie i chłopskie rodziny*, s. 327; M. Kędelski, *Spis ludności parafii Droszew z 1791 r.*, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 16, 1985, s. 177.

⁶¹ Analogiczne rozwiązanie zastosował Mieczysław Kędelski: tamże, s. 177.

zachowuje kolejności spisu I, identyfikatory osób w rejestrze z 1786 r. są siłą rzeczy przemieszane. Mamy w nim ludzi opatrzonych identyfikatorem z literą *a*, występujących w obu spisach, oraz identyfikatorem z literą *c*, tzn. pojawiających się jedynie w spisie I.

Domostwa w spisie z 1787 r. oddzielone są w tabeli tak samo jak w źródle, czyli pogrubioną linią. Z opisanych wcześniej względów rozwiązania tego nie można zastosować w tabeli ze spisem z 1786 r. Określenia, takie jak: *folwark*, *dwór*, *karczma*, *wiatrak* i *komornicy* czy też dodatkowe izby, w rejestrze II regularnie stosowane i zaznaczone podkreśleniem, w edycji wyróżniają się drukiem rozstrzelonym. Autor rejestru I używał podkreśleń jedynie w przypadku nazw miejscowości. Te ostatnie w obu tabelach podane zostały tłustym drukiem.

By uporządkować zarejestrowanych w 1786 r. parafian, których zresztą w większości zdołałam zidentyfikować, postanowiłam rozdzielić linią w tabeli z tym właśnie spisem nie domy, lecz poszczególne rodziny, zdając sobie sprawę, że zapewne część z nich mieszkała wspólnie z innymi. W konsekwencji zdarzają się też odseparowani od innych linią pojedynczy mężczyźni. W 1787 r. występują oni z rodzinami (często ze świeżo poślubionymi małżonkami, a czasem z nowonarodzonymi dziećmi), zwykle jako komornicy. Trzeba spodziewać się, że i rok wcześniej nie mieszkali osobno, jednak wobec braku informacji o pokrewieństwie przyporządkowanie ich do innych rodzin zaburzyłoby koncepcję układu tabeli.

W spisie II zachowane zostały rubryki dotyczące zdolności do spowiedzi. W spisie I pozostawiłam z kolei źródłową dwukolumnowość przedstawienia danych, przy

czym w jednej linii, czyli równolegle w ramach rodziny, umieszczam mężów i żony, rodzeństwo obojga płci, a na końcu służbę obojga płci (w spisie z 1786 r. nie ma ustalonej reguły odnośnie do miejsca, w którym umieszczano matki i teściowe gospodarzy – czasem przed ich żonami, czasem po nich). Równoległość ta oraz wynikające z niej przerwy między poszczególnymi osobami spisanyymi w kolumnach mężczyzn i kobiet ma służyć uniknięciu pomyłek. Nie każda osoba występująca w rejestrze opatrzona została bowiem określeniem sytuującym ją wobec głowy rodziny (jako żona, syn czy córka).

W tabeli ze spisem z roku 1786 pozostała grupa rodzin nieznanymi z rejestru z 1787 r. W związku z tym trzeba zastrzec, że w ich ramach możliwe jest wyodrębnienie dodatkowych rodzin. Wymagałoby to jednak znacznie szerszej kwerendy w księgach metrykalnych parafii Zegrze, co będzie przedmiotem moich badań dopiero w przyszłości.

Inne pomyłki (niedotyczące imion i nazwisk czy obliczeń sumy parafian), które przytrafiły się twórcom spisów, to np. przedstawienie kolejności zapisu osób w rejestrze z 1786 r. albo zmiana rodzaju pokrewieństwa danej osoby z gospodarzem (np. syn zamiast wnuk teściowej). Każdorazowo wyjaśniam je w przypisach lub oznaczam wykrzyknikiem i koryguję: prostym drukiem, w nawiasach kwadratowych wprost w tabeli. Błędy w obliczeniach sumy parafian w spisie również podaję w nawiasach kwadratowych.

Skróty:

JM – Jegomość, Jejomość

W – Wielmożny

p. – pan, pani

■

1

**Regestr szczególny wszystkich ludzi (parafialnych)
spisany i ułożony roku 1786 tego miesiąca zaś maja 16**

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
Zegrz					
001	Jan ogrodnik	Zeg352a	001	Elżbieta	Zeg353a
002	syn Franciszek	Zeg382c	002	córka Marianna	Zeg354a
			003	dziewka Barbara	Zeg421c
003	Ignacy	Zeg355a	004	Ewa	Zeg356a
004	syn Antoni	Zeg357a	005	córka Katarzyna! [Marianna] ¹	Zeg358a
005	Bartłomiej Kuciej	Zeg362a	006	Katarzyna	Zeg363a
006	syn Jan	Zeg364a			
007	Mikołaj Dobrowolski	Zeg367a	007	Jadwiga	Zeg368a
			008	Zuzanna matka	Zeg370a
008	Jacenty czeladnik	Zeg383c			
009	Kaźmierz Jachimowicz	Zeg384c			
010	czeladnik Szymon	Zeg385c			
011	Józef Nowotka	Zeg070a			
012	Michał młynarz	Zeg373a	009	Agnieszka	Zeg374a
013	Wojciech	Zeg381a	010	córka Justyna	Zeg376a
014	syn Jakub	Zeg375a	011	córka Marianna	Zeg378a
015	syn Mateusz	Zeg377a			
016	syn Antoni	Zeg379a			
017	syn Maciej	Zeg380a			
018	Łukasz piwowar	Zeg341a	012	Apolonia żona	Zeg342a
019	syn Stefan	Zeg343a	013	córka Salomea	Zeg344a
020	syn Jan	Zeg354a	014	córka Rozalia	Zeg346a
021	czeladnik Józef	Zeg386c			
022	drugi Wojciech	Zeg387c			
023	trzeci Aleksander ²	Zeg334a	015	Agnieszka żona	Zeg335a
024	syn Jakub	Zeg338a	016	córka Marianna	Zeg336a
025	syn Grzegorz	Zeg339a			
026	Józef mąż	Zeg273a	017	żona Anna	Zeg274a
027	Franciszek owczarz	Zeg327a	018	Agnieszka żona	Zeg328a
028	syn Józef	Zeg329a	019	córka Anna	Zeg330a
029	syn Kasper	Zeg331a	020	siostra Małgorzata	Zeg332a
030	Marek czeladnik	Zeg333a			

¹ Pomyłka rejestratora, w spisie jest „córka Katarzyna”, tymczasem córka Ignacego miała na imię Marianna, a Katarzyna była żoną Bartłomieja Kucieja.

² Rodzinę Aleksandra Gleńskiego, jednego z parobków w browarze prowadzonym przez Łukasza Szczepankowicza, zarejestrowano w 1787 r. jako zajmującą osobny dom. Pozostali czeladnicy lub parobkowie nie są znani skądinąd.

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
031	Jan <i>Wyszeński</i>	Zeg316a	021	Gertruda żona	Zeg317a
032	syn Fabian	Zeg318a	022	Marianna córka	Zeg319a
033	Tomasz Obrębski	Zeg314a	023	Apolonia żona	Zeg315a
034	Franciszek Obrębski	Zeg388c			
035	Stanisław Łukasik	Zeg389c			
036	Walenty Łukasik	Zeg308a	024	Orsula żona	Zeg309a
037	syn Roch	Zeg310a	025	córka Ewa	Zeg311a
			026	córka Agnieszka	Zeg312a
038	Stefan	Zeg301a	027	Agnieszka żona	Zeg302a
039	syn Dominik	Zeg303a			
040	syn Józef	Zeg304a			
041	Antoni	Zeg390c	028	Anastazja żona	Zeg422c
042	syn Wojciech	Zeg391c	029	córka Wiktoria	Zeg423c
043	syn Józef	Zeg392c			
044	syn Jan	Zeg393c			
045	syn Banach	Zeg394c			
046	syn Jakub	Zeg395c			
			030	wdowa Antonina	Zeg293a
			031	córka Marianna	Zeg295a
047	syn Joachim	Zeg298a	032	córka Rozalia	Zeg296a
			033	córka Agnieszka	Zeg299a
048	parobek Wojciech	Zeg396c			
049	Michał	Zeg285a	034	Elżbieta żona	Zeg286a
050	syn Józef	Zeg287a			
051	syn Franek	Zeg288a			
052	Jan <i>Leliciak</i>	Zeg260a	035	Katarzyna żona	Zeg261a
053	brat Józef	Zeg264a	036	siostra Marianna	Zeg265a
054	syn Piotr	Zeg262a	037	córka Marianna	Zeg263a
055	Marcin	Zeg239a	038	Rozalia żona	Zeg240a
056	Maciej	Zeg254a	039	żona Joanna	Zeg255a
057	syn Michał	Zeg397c	040	Elżbieta matka	Zeg257a
058	parobek Józef	Zeg259a			
059	syn Mateusz ³	Zeg258a			
060	Andrzej <i>młynarz</i>	Zeg241a	041	Katarzyna żona	Zeg242a
			042	córka Małgorzata	Zeg243a
			043	córka Dorota	Zeg244a
061	Fabian Kowalski	Zeg249a	044	Katarzyna żona	Zeg250a

³ Mateusz był wnukiem teściowej Macieja.

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
062	syn Antoni	Zeg251a	045	córka Marianna	Zeg252a
063	syn Jakub	Zeg253a			
064	Kaźmierz włodarz	Zeg245a	046	żona Petronela	Zeg246a
065	Jan syn	Zeg248a	047	córka Tekla	Zeg247a
066	Tomasz Stanisławski	Zeg235a	048	Rozalia żona	Zeg236a
067	syn Józef	Zeg238a	049	córka Marianna	Zeg237a
			050	matka Anna	Zeg224a
			051	córka Małgorzata	Zeg225a
068	Maciej <i>Bernaty</i>	Zeg226a	052	żona Katarzyna ⁴	Zeg227a
069	syn Kaźmierz	Zeg230a	053	córka Małgorzata	Zeg228a
			054	córka Marianna	Zeg229a
070	Antoni <i>Dzierżęcki</i>	Zeg218a	055	żona Magdalena	Zeg219a
071	syn Piotr	Zeg220a			
072	syn Kaźmierz	Zeg221a			
073	Tomasz <i>Błazek</i>	Zeg211a	056	Agnieszka żona	Zeg212a
074	syn Bartomiej	Zeg213a	057	córka Marianna	Zeg215a
075	syn Franek	Zeg214a	058	córka Orsula	Zeg424c
			059	dziewka Elena	Zeg425c
076	Marcin Pawlicki	Zeg222a	060	Agnieszka żona	Zeg223a
077	Wojciech	Zeg207a	061	Katarzyna żona	Zeg208a
078	parobek Franek	Zeg398c	062	Franciszka służąca	Zeg426c
079	Mateusz <i>Nalewajczyk</i>	Zeg193a	063	Anastazja żona	Zeg194a
			064	córka Agnieszka	Zeg195a
			065	Elżbieta	Zeg196a
			066	Marianna	Zeg197a
080	Józef Lawendowski	Zeg200a	067	Marianna Lawendowska	Zeg201a
081	syn Antoni	Zeg203a			
082	Józef syn	Zeg202a			
083	parobek Jan	Zeg399c			
084	Antoni Dobrzyński	Zeg184a	068	Agnieszka matka	Zeg190a
085	syn Kaźmierz	Zeg187a	069	córka Ewa	Zeg186a
086	Mateusz parobek	Zeg400c	070	Marianna dziewczka	Zeg427c
087	Adam <i>Błazek</i>	Zeg178a	071	Jadwiga żona	Zeg179a
088	syn Mateusz	Zeg180a			
089	Florian czeladnik	Zeg183a			
090	Wojciech czeladnik	Zeg401c			
091	Jakub Kukleński	Zeg279a	072	żona Anna	Zeg280a

⁴ Zapis „żona Katarzyna” powtórzony raz jeszcze między córkami.

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
092	syn Jakub	Zeg402c			
093	Mateusz grabarz	Zeg089a			
094	Wawrzyniec	Zeg166a	073	Barbara	Zeg167a
			074	córka Marianna	Zeg168a
			075	córka Elżbieta	Zeg169a
			076	Zofia Wachowa	Zeg171a
095	Piotr cieśla	Zeg159a	077	Jadwiga żona	Zeg160a
096	syn Józef	Zeg161a	078	córka Franciszka	Zeg163a
			079	Marianna córka	Zeg164a
097	Maciej cieśla	Zeg135a	080	Jadwiga żona	Zeg136a
098	syn Piotr	Zeg137a	081	Anna córka	Zeg138a
099	syn Jędrzej	Zeg139a			
100	Maciej Jabłoński	Zeg144a	082	Rozalia żona	Zeg145a
101	Jan czeladnik	Zeg403c			
102	Antoni <i>Makary</i>	Zeg150a	083	Agnieszka żona	Zeg151a
103	syn Jan	Zeg152a	084	córka Marianna	Zeg154a
104	syn Paweł	Zeg153a	085	Zofia żona! [matka]	Zeg155a
105	parobek Franciszek	Zeg404c			
106	Jan Zychowicz	Zeg405c	086	Małgorzata żona	Zeg177a
107	Stanisław syn	Zeg174a	087	Orsula żona	Zeg175a
108	syn Walenty ⁵	Zeg406c			
109	Kaźmierz robotnik	Zeg407c			
110	Szymon Turski	Zeg408c	088	Marianna żona	Zeg428c
			089	córka Marianna	Zeg429c
			090	córka Rozalia	Zeg430c
111	Szymon stalmach	Zeg409c	091	Anna Osińska	Zeg431c
112	Wojciech czeladnik	Zeg410c	092	Adamowa wdowa służąca w karczmie	Zeg432c
113	syn Karol	Zeg411c			
114	stróż Walenty	Zeg412c			
115	Maciej syn	Zeg413c			
116	Kaźmierz syn	Zeg414c			
117	Jakub ogrodnik	Zeg122a	093	Małgorzata żona	Zeg123a
			094	Marianna córka	Zeg123a
			095	Rozalia córka	Zeg125a
118	Maciej <i>Mądrzejowski</i>	Zeg132a	096	Marianna żona	Zeg133a
119	Franciszek Ziolkowski	Zeg126a	097	Petronela żona	Zeg127a
120	syn Józef	Zeg128a			

⁵ Walenty Zychowicz, syn Stanisława, zm. 29 października 1786 r. w wieku dwóch i pół roku. ADP, sygn. 1460, k. 67v.

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
121	Józef Szczepkowski	Zeg129a	098	żona Salomea	Zeg130a
122	syn Piotr	Zeg131a			
123	Józef mularz ⁶	Zeg415c	099	Klara żona	Zeg099a
124	syn Karol	Zeg100a	100	córka Marianna	Zeg102a
125	syn Mateusz	Zeg101a			
126	Stanisław czeladnik	Zeg105a			
127	Mateusz Suska	Zeg104a			
128	Mateusz Górski	Zeg109a	101	Katarzyna żona	Zeg110a
129	syn Joachim	Zeg111a	102	córka Ewa	Zeg113a
130	syn Jan	Zeg114a	103	córka Zofia	Zeg433c
131	Fabian Sadowski	Zeg083a	104	żona Łucja	Zeg084a
132	Walenty przewoźnik	Zeg080a	105	Antonina żona	Zeg081a
			106	córka Anna	Zeg082a
133	kowal Jan	Zeg061a	107	Franciszka żona	Zeg062a
134	syn Piotr	Zeg063a	108	córka Marianna	Zeg064a
135	syn Błaży	Zeg065a	109	córka Magdalena	Zeg066a
			110	córka Teresa	Zeg067a
136	Jan Kaliszewski	Zeg045a	111	Brygida Kaliszewska	Zeg046a
137	syn Szczepan	Zeg048a	112	córka Marianna	Zeg047a
			113	córka Barbara	Zeg434c
138	Wawrzenc Kowalski	Zeg052a	114	Salomea! [Julianna] żona	Zeg435c
139	syn Jakub	Zeg056a	115	córka <i>Leonora</i>	Zeg054a
140	syn Jan	Zeg416c	116	córka Magdalena	Zeg055a
141	Jan <i>Barczyński</i>	Zeg057a	117	żona Anna	Zeg058a
142	syn Rajmund	Zeg059a	118	córka Anna	Zeg436c
			119	córka Barbara	Zeg437c
143	Stefan Balichowski	Zeg417c			
144	Tadeusz Balichowski	Zeg418c	120	Tadeuszowa Balichowska	Zeg438c
145	Franciszek syn	Zeg419c	121	Magdalena żona	Zeg439c
			122	Rozalia żona	Zeg440c
			123	Marianna	Zeg441c
146	Jan ogrodnik	Zeg420c	124	Janowa Ogrodnicha	Zeg442c
			125	Elżbieta	Zeg443c
Zagroby					
			01	Katarzyna D[...]rska	Zagr68c
			02	Antonina Dobrzyńska ⁷	Zagr25a

⁶ Józef Szenk, zm. 14 maja 1786 r. w wieku czterdziestu lat. ADP, sygn. 1460, k. 67v.

⁷ Antonina Dobrzyńska, wdowa po Piotrze, 19 października 1786 r. wzięła ślub z Marcinem Tatkiewiczem. ADP, sygn. 1459, k. 50. W spisie z 1787 r. występuje jako żona Marcina Kafarskiego.

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
			03	córka Franciszka	Zagr27a
			04	córka Marianna	Zagr28a
01	Piotr Suska	Zagr29a	05	Ewa żona	Zagr30a
			06	córka Marianna	Zagr31a
			07	Petra córka	Zagr32a
			08	Anna córka	Zagr33a
			09	siostra Alena	Zagr69c
02	Szymon parobek	Zagr55c			
03	Ignacy czeladnik	Zagr35a			
04	Florian syn	Zagr56c			
			10	Ewa Suszczyna	Zagr36a
			11	Jadwiga	Zagr37a
05	Sotyr [Piotr?] Młynarczyk	Zagr57c	12	Agnieszka córka	Zagr38a
06	syn Walenty	Zagr40a	13	Marianna córka	Zagr39a
07	Maciej Król	Zagr16a			
08	syn Michał	Zagr17a	14	synowa Marianna	Zagr19a
09	syn Wawrzeniec	Zagr18a	15	dziewka Jadwiga	Zagr23a
10	syn Jan	Zagr29a			
11	Józef Pawlak	Zagr06a	16	Małgorzata żona	Zagr07a
12	parobek Jakub	Zagr58c	17	Jagata siostra	Zagr70c
			18	córka Zofia	Zagr08a
			19	dziewka Teresa	Zagr04a
13	Adam Szczepaniak	Zagr12a	20	Małgorzata żona	Zagr13a
14	Maciej służący	Zagr59c	21	dziewka Marianna	Zagr15a
15	syn Mikołaj	Zagr14a	22	córka Marianna	Zagr71c
16	Adam Pawlak	Zagr01a	23	żona Rozalia	Zagr02a
17	Piotr Bańkowski	Zagr46a	24	żona Apolonia	Zagr47a
18	syn Tomasz	Zagr48a	25	córka Marianna	Zagr72c
19	syn Jan	Zagr49a			
20	Walenty Kmoter	Zagr50a			
21	Ignacy Miecznikowski	Zagr60c	26	Jadwiga żona	Zagr73c
22	syn Maciej	Zagr61c	27	Tekla matka	Zagr74c
23	syn Jan	Zagr62c			
24	syn Kazmierz	Zagr63c			
25	syn Piotr	Zagr64c			
26	syn Bartłomiej	Zagr65c			
27	Mikołaj Stypieński	Zagr66c	28	Marianna Stypieńska	Zagr75c
28	Hilary brat	Zagr67c	29	Jagnieszka córka	Zagr76c

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
Dębe					
			01	Elżbieta żona	Dębe66c
			02	Marianna	Dębe67c
			03	Katarzyna	Dębe68c
01	Łukasz Dobrzyński	Dębe55c	04	Łukaszowa	Dębe69c
02	Antoni brat	Dębe56c	05	żona Józefa	Dębe70c
			06	córka Ulina	Dębe71c
03	Adam Dziwakowicz	Dębe57c	07	Marianna żona	Dębe72c
04	Ignacy chłopiec	Dębe58c			
05	syn Adam	Dębe59c			
			08	Dorota Janowa	Dębe09a
06	Maciej Łuba	Dębe22a	09	Marianna	Dębe23a
07	Maciej Wróbel	Dębe13a			
08	Ignacy	Dębe12a			
09	Kaźmierz Pietrzak	Dębe18a	10	Franciszka	Dębe19a
			11	córka Anna	Dębe20a
10	Bartłomiej Klearczyk	Dębe24a	12	żona Marianna	Dębe25a
			13	córka Ulena	Dębe73c
			14	córka Małgorzata	Dębe28a
11	Ludwik <i>Kranc</i>	Dębe29a	15	żona Marianna	Dębe30a
12	syn Tomasz	Dębe33a	16	Anastazja	Dębe32a
13	przewoźnik Michał	Dębe60c			
D w ó r					
			17	Antonina	Dębe74c
			18	dziewka Agnieszka	Dębe75c
			19	żona Franciszka	Dębe76c
14	Łukasz! [Szczepan] Głębowicz	Dębe41a	20	p. [Dorota] Głębowiczowa ⁸	Dębe42a
			21	córka Franciszka	Dębe43a
			22	druga Joanna! [Antonina]	Dębe44a
15	Norbert parobek	Dębe61c			
16	Pilat Franciszek	Dębe62c			
17	Joachim Langowski	Dębe63c			
18	Łukasz przewoźnik	Dębe64c			
19	Mateusz Romanowski	Izb006a	23	żona Bogumila ⁹	Izb007a
20	Jędrzej Zaleski	Dębe65c			
Izbica					
01	Adam Oponowicz	Izb008a	01	żona Anna	Izb009a

⁸ Pani Głębowiczowa wraz z córkami wymieniona jest na końcu spisu, co z jednym wyjątkiem uniemożliwia przyporządkowanie kobiet spisanych przed nimi.

⁹ Bogumila jest wymieniona między dziewczką Agnieszką a żoną Franciszką, a zatem w zaburzonej kolejności.

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
02	Michał	lzb029c	02	Marianna córka	lzb040c
03	Józef	lzb030c	03	córka Petronela	lzb041c
04	Wojciech	lzb031c			
05	syn Błażej	lzb032c			
06	Jędrzej Oponowicz	lzb013a	04	Agnieszka żona	lzb014a
07	Karol	lzb033c	05	Sobolewska	lzb042c
08	Franciszek	lzb034c	06	Marianna	lzb043c
09	Jan	lzb035c	07	Elżbieta	lzb044c
10	Piotr	lzb036c			
11	Grzegorz	lzb037c			
12	Mikołaj	lzb038c			
13	Jan Przeszczerński	lzb039c			
14	Jan! [Wawrzyniec] Rozwadowski	Jach26a	08	Salomea żona	Jach27a
			09	córka Ewa	Jach28a
			10	córka Marianna	Jach32c
15	Franciszek czeladnik	Jach30c			
16	Jędrzej Lipiński	Jach21a	11	Jadwiga żona	Jach22a
			12	Marianna [córka ¹⁰]	Jach23a
17	parobek Marcin	Jach31c			
18	Paweł Krawczyk	Jach01a	13	żona Anna	Jach02a
19	syn Jędrzej	Jach03a	14	córka Marianna	Jach05a
20	syn Ignacy	Jach04a			
21	Józef Moneta	Jach06a	15	żona Apolonia	Jach07a
22	Jan syn	Jach08a	16	Marianna	Jach09a
			17	Elżbieta	Jach10a
			18	Agnieszka	Jach11a
			19	Elżbieta służąca ¹¹	Jach33c
23	Józef Młynarczyk	Jach15a	20	Jadwiga żona ¹²	Jach16a
24	syn Jędrzej	Jach17a	21	córka Petronela	Jach18a
			22	Marianna córka	Jach19a
			23	żona Franciszka ¹³	Jach13a
			24	córka <i>Kunegunda</i>	Jach14a
Skubianka					
01	p. Kamieński	Sku112c	01	M. żona Kamieńska	Sku131c

¹⁰ Wydaje się, że podobnie jak kobiety z rodziny Józefa Młynarczyka Marianna została omyłkowo wpisana później, za p. Kamieńską ze Skubianki i za Marianną córką Józefa Młynarczyka, jako druga Marianna. W spisie z 1787 r. rodziny Młynarczyków i Lipińskich sąsiadują ze sobą.

¹¹ Służąca Elżbieta dopisana później.

¹² Jadwiga i jej córki Petronela i Marianna omyłkowo wpisane zostały później, za p. Kamieńską ze Skubianki.

¹³ Franciszka i jej córka Kunegunda dopisane zostały w późniejszym czasie. Wydaje się, że może chodzić tu o Franciszkę będącą żoną nieuwzględnionego w tym spisie węgla z Tomaszka Krysiaka z Jachranki. W takim przypadku imię córki zostałoby w jednym z spisów pomyłone.

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
02	M. syn starszy	Sku113c			
03	P. syn młodszy	Sku114c			
04	B. syn najmłodszy	Sku115c			
			02	Elżbieta Dziriska	Sku132c
			03	Marysia córeczka	Sku133c
05	Tomasz Chmielczyk	Sku040a	04	Anna Chmielczykowa	Sku041a
06	syn Szymon	Sku116c	05	córka Józefa	Sku043a
07	Stanisław	Sku042a			
08	Krysztof	Sku032a	06	żona Anna	Sku033a
09	syn Tomasz	Sku034a			
			07	wdowa Franciszka	Sku011a
10	syn Piotr	Sku012a	08	Marianna	Sku013a
11	Walenty	Sku001a	09	Jagnieszka	Sku002a
			10	Ewa	Sku003a
			11	Katarzyna	Sku004a
12	Wojciech służący	Sku117c			
13	Franciszek	Sku005a	12	żona Ewa	Sku006a
			13	matka [Ewy] Katarzyna	Sku134c
14	Michał brat	Sku009a	14	córka Marianna	Sku007a
15	brat Franciszek	Sku010a	15	druga Marianna [matka Franciszka]	Sku008a
16	Grzegorz owczarz	Sku014a	16	żona Agnieszka	Sku015a
17	Wojciech syn	Sku016a	17	córka Elżbieta	Sku018a
18	syn Adam	Sku017a			
19	Tomasz parobek	Sku118c			
20	Jan Karliczak	Sku026a	18	żona Brygida	Sku027a
21	syn Michał	Sku029a	19	Jadwiga matka	Sku031a
			20	córka Barbara	Sku028a
			21	druga Anna	Sku030a
			22	Dobrzyńska Franciszka	Sku035a
22	syn Andrzej	Sku036a	23	córka Marianna	Sku135c
23	Paweł	Sku119c	24	druga Małgorzata	Sku038a
24	Michał	Sku037a			
25	Szczepan	Sku039a			
26	Bonifacy	Sku051a	25	żona Marianna	Sku052a
27	Mikołaj	Sku120c	26	dziewka Marianna	Sku136c
28	syn Wawrzeniec	Sku053a			
29	Antoni Iciaszek	Sku055a	27	żona Marianna	Sku056a
30	Mikołaj służący	Sku121c	28	córka Anna	Sku058a
31	syn Jędrzej	Sku057a			

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
			29	Łucja żona! [macocha Józefa]	Sku049a
32	Józef Grędowiczak	Sku059a	30	Klara żona	Sku060a
			31	Marianna żona! [córka Łucji]	Sku050a
33	syn Wawrzyniec	Sku064a	32	Teresa	Sku063a
			33	Apolonia wdowa	Sku062a
			34	matka Jadwiga	Sku073a
34	Paweł Calak	Sku072a			
			35	córka Anastazja	Sku074a
			36	córka Marianna	Sku075a
35	parobek Józef	Sku122c			
36	Szymon <i>Falenta</i>	Sku078a	37	żona Zofia	Sku079a
37	Jan parobek	Sku123c	38	Wiktoria dziewczka	Sku082a
38	Józef	Sku080a			
39	Piotr <i>Szewczyk</i>	Sku083a	39	żona Marianna	Sku084a
40	syn Antoni	Sku086a			
41	Dionizy	Sku087a			
42	Marcin	Sku085a			
43	Jan Jęczak ¹⁴	Sku044a	40	żona Magdalena	Sku045a
44	Stanisław	Sku047a	41	córka Marianna	Sku046a
45	Grzegorz Feder	Sku089a	42	żona Marianna	Sku090a
46	syn Mateusz	Sku094a			
47	drugi Franciszek	Sku092a			
48	trzeci Szczepan	Sku093a			
			43	Dorota	Sku137c
			44	Ewa żona! [matka Wawrzyńca]	Sku101a
49	Wawrzyniec	Sku096a	45	Krystyna matka! [żona]	Sku097a
50	syn Franciszek	Sku099a	46	Katarzyna córka	Sku098a
51	Piotr syn	Sku124c	47	Franciszka	Sku138c
52	Jakub	Sku103a	48	żona Konstancja	Sku104a
			49	Ewa dziewczka	Sku139c
53	Marcin	Sku105a	50	córka Marianna	Sku106a
54	Gaspar	Sku109a	51	Barbara córka	Sku107a
			52	Marianna córka	Sku108a
55	Józef	Sku069a			
56	Bartłomiej	Sku065a	53	żona Magdalena	Sku066a
57	Antoni Nowicki	Sku125c	54	żona Łucja	Sku140c
58	syn Jakub	Sku126c	55	córka Orsula	Sku141c

¹⁴ Jan Jęczak jest tożsamy z Janem Szymaniakiem z rejestru z 1787 r. – w 1786 r. on i jego syn Stanisław zostali spisani pomiędzy mężczyznami z rodziny Piotra Szewczaka.

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
59	syn Józef	Sku127c	56	córka Katarzyna	Sku142c
60	Jan służący	Sku128c			
61	Łukasz syn	Sku129c			
62	syn Wojciech	Sku130c			
			57	Barbara	Sku143c
			58	Jadwiga żona	Sku144c
			59	żona Jagnieszka	Sku145c
			60	córka Zofia	Sku146c
			61	córka Marianna	Sku147c
			62	córka Tekla	Sku148c
Rynia					
01	Antoni Wardak	Ryn049a	01	żona Konstancja	Ryn050a
02	syn Joachim	Ryn053a	02	córka Józefata	Ryn051a
03	drugi Jakub	Ryn054a	03	druga Łucja	Ryn052a
			04	trzecia Agnieszka	Ryn055a
04	Mikołaj parobek	Ryn060c			
05	Jakub Wardak	Ryn042a	05	Marianna żona	Ryn043a
06	syn Franciszek	Ryn044a	06	córka Józefata	Ryn045a
07	drugi Marcin	Ryn046a			
08	parobek Franek	Ryn061c			
09	Jan <i>Lerczeriski</i>	Ryn030a	07	żona Zofia	Ryn031a
10	Jacenty Goclawski	Ryn005a			
			08	Krystyna	Ryn073c
11	Franciszek syn	Ryn062c	09	córka Marianna	Ryn074c
12	syn Józef ¹⁵	Ryn063c			
13	Franciszek Gąsior	Ryn035a	10	Salomea żona	Ryn036a
14	syn Mikołaj	Ryn037a			
15	syn Paweł	Ryn038a			
16	Antoni Zawistowski	Ryn064c	11	Katarzyna	Ryn075c
17	syn Jakub	Ryn065c	12	Marianna	Ryn076c
18	syn Wawrzyniec	Ryn066c	13	żona Jadwiga	Ryn077c
19	syn Wojciech	Ryn067c	14	córka Józefata	Ryn078c
20	Bernardy	Ryn068c	15	córka Marianna	Ryn079c
21	Józef	Ryn069c	16	Marianna	Ryn080c
22	Stefański	Ryn070c	17	Jadwiga	Ryn090c
23	brat Józef	Ryn071c	18	Petronela	Ryn091c
			19	Franciszka	Ryn092c

¹⁵ Zapisany po stronie kobiet.

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
			20	żona Agnieszka	Ryn093c
			21	Ewa żona	Ryn094c
24	Adam Marchlewski	Ryn015a	22	żona Agnieszka	Ryn016a
25	syn Tomasz	Ryn017a	23	służąca Magdalena	Ryn095c
26	brat Tadeusz	Zeg300a			
27	Józef chłopiec ¹⁶	Ryn020a			
28	syn Marcin ¹⁷	Ryn018a			
29	Józef Marchlewski	Ryn072c	24	żona Marianna	Ryn096c
			25	Ewa córka	Ryn097c
			26	Agnieszka	Ryn098c
			27	Petronela	Ryn099c
			28	Barbara	Ryn100c
			29	Tekla służąca	Ryn101c
30	Wojciech Gąsior! [Siwek]	Ryn006a			
31	Gasper syn	Ryn009a			
32	Kazmierz	Ryn009a			
33	Michał syn	Ryn010a			
34	Stanisław syn	Ryn011a			
35	syn Jacenty	Ryn012a			
36	Paweł parobek	Ryn013a			
Wola					
			01	żona Katarzyna	Wola38c
01	[Wojciech] Feder Stary	Wola01a	02	Brygida żona	Wola02a
02	syn Jan	Wola03a	03	córka Marianna	Wola39c
03	Jakub	Wola05a			
04	Paweł	Wola07a			
05	Cichowski <i>Aleksander</i>	Wola09a	04	żona Ewa Cichowska	Wola10a
06	Adam syn	Wola11a			
07	Stanisław	Wola12a			
08	Franciszek syn	Wola13a			
09	Jan parobek	Wola34c			
10	Łukasz	Wola15a	05	żona Magdalena	Wola16a
11	syn Piotr	Wola18a	06	córka Marianna	Wola40c
12	Wawrzeniec syn	Wola17a			
13	syn Jan	Wola35c			
14	Jan gospodarz	Wola20a	07	Janowa żona	Wola21a
15	syn Kasper	Wola22a			

¹⁶ Zapisany pod Józefem Marchlewskim.

¹⁷ Zapisany pod Józefem Marchlewskim.

Lp.	Osoba	ID	Lp.	Osoba	ID
16	Józef	Wola23a			
17	trzeci Franciszek	Wola24a			
18	Kajetan	Wola25a			
19	Leon	Wola26a			
20	Walenty Gałązka	Wola36c	08	żona Marianna	Wola41c
21	syn Sebastian	Wola37c	09	Agnieszka córka	Wola42c
Guty					
01	Józef gospodarz	Guty01a	01	Franciszka żona	Guty02a
02	parobek Franek	Guty09c			
03	syn Józef	Guty04a	02	córka Krystyna	Guty03a
04	Maciej Łaniewski	WSta01a	03	żona Regina	WSta02a
05	syn Jakub	WSta03a			
06	Michał	WSta04a			
07	Tomasz węglarz	Guty10c	04	żona Marianna ¹⁸	Guty11c
08	Wawrzeniec syn	Guty06a	05	żona Marianna	Guty07a
			06	córka Kunegunda	Guty08a
			07	Agnieszka służąca	Guty12c
			08	Katarzyna żona	Guty13c
			09	córka Jadwiga	Guty14c
			10	druga Józefata	Guty15c
			11	trzecia Kunegunda	Guty16c

Summa osób wszystkich 665

Do spowiedzi niezdatnych [chłopców] 65

Niezdatnych dziewczyn N. 61

Chłopców zdatnych do spowiedzi po 7, po 8 lat mających N. 15

Dziewczyn po 7, po 8 lat mających N. 17

Chłopców zdatnych do komunii po 9 lat N. 12, dziewczyn zaś N. 10.

¹⁸ Pierwsza z wymienionych kobiet o imieniu Marianna, mogła być żoną węglarza Tomasza, druga – była bez wątpienia żoną jego syna Wawrzyńca (zob. spis II). Inną ewentualnością jest dwukrotne zarejestrowanie Marianny przez pomyłkę.

Regestr ludzi w parafii zegrzskiej zostających, tak zdolnych do spowiedzi, jako też i niezdatnych, wszystkich, w szczególności znajdujących się, w roku Pańskim 1787 opisany dnia 12 lutego

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdolni do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zeg001b	JM ks. Wojciech Daniłowski wikary przysięgły				
Zeg002b	JM ks. Szymon Zwierzyński ZSB ¹⁹ residens zegrzeński				
Zeg003b	Augustyn Kaczorowski organista kawaler	1			
Zeg004b	panna Marianna Daniłowska gospodyni		1		
Zeg005b	Franciszek Miernicki parobek służący	1			
Zeg006b	Maciej Chelstowski chłopiec	1			
Zeg007b	Grzegorz Durowski gontarz	1			
Zeg008b	Teresa żona jego		1		
Zeg009b	Gertruda córka jego		1		
Oficyny czyli Folwark Zegrzski					
Zeg010b	JM p. Edward Paszkowicz gubernator	1			
Zeg011b	JM p. Wiktoria z Skokowskich żona jego		1		
Zeg012b	JM p. Baltazar Bobiński komornik i plenipotent JW Oboźnego WK ²⁰	1			
Zeg013b	W JM p. Józef Studziński geometra JW Oboźnego WK	1			
Zeg014b	JM p. Kajetan Szymkiewicz rachmistrz	1			
Zeg015b	p. Stefan Sosnowski pisarz prowent[owy]	1			
Zeg016b	p. Andrzej Poniatowski pisarz przewozowy	1			
Zeg017b	p. Paweł Goszczyński dyspozytor	1			
Zeg018b	p. Jan Wasielewski leśniczy	1			
Zeg019b	Wojciech Dąbrowski strzelec	1			
Zeg020b	p. Jadwiga Nowosielska wdowa gospodyni		1		
Zeg021b	Anna Krystianowa praczka		1		
Zeg022b	Katarzyna Przybólkówna dziewczka z pralni		1		
Zeg023b	Anna Ostrowska dziewczka z pralni		1		
Zeg024b	Marianna Olkówna dziewczka z pralni		1		
Zeg025b	Konstancja Górka dziewczka z pralni		1		
Zeg026b	Helena Rudkowska dziewczka z folwarku		1		
Zeg027b	Marianna Kmotrówna dziewczka z folwarku		1		
Zeg028b	Mateusz Lewandowski fornał W JM p. gubernatora	1			

¹⁹ Benedyktyn.

²⁰ Kazimierza Krasińskiego, oboźnego wielkiego koronnego.

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdadni do spowiedzi	Niewiasty zdadne do spowiedzi	Chłopcy niezadani do spowiedzi	Dziewczyny niezadane
Zeg029b	Łukasz Lorek Krakowiak fomal W JM p. Bobińskiego komornika	1			
Zeg030b	Bonifacy Maraski chłopiec służący W JM p. Bobińskiego komornika	1			
Zeg031b	Leon Kamiński człek służący W JM p. Studzieńskiego geometry	1			
Zeg032b	Józef Wolski człek służący JM p. Szymkiewicza rachmistrza	1			
Zeg033b	Mikołaj Nalewajek chłopiec pokojowy lat mający 12	1			
Zeg034b	Jakub Waśniewski z kapeli	1			
Zeg035b	Mikołaj Ciarzak parobek dworski	1			
Zeg036b	Wawrzeniec Barszczyński parobek dworski	1			
Zeg037b	Jan Pawlak bronowłok dworski	1			
Zeg038b	Wojciech Remiszewski ogrodniczek	1			
Zeg039b	Józef Naziemblik ogrodniczek	1			
Zeg040b	Walenty Kołaczkowski ogrodniczek	1			
Zeg041b	Stanisław Dylewski ogrodniczek	1			
Zeg042b	Łukasz Skibniewski parobek ogrodowy	1			
Zeg043b	Paweł Szymaniak parobek ogrodowy	1			
Zeg044b	Piotr Szymaniak parobek ogrodowy	1			
Zaczyna się wieś Zegrz					
Zeg045a	Jan Kaliszewski bednarz	1			
Zeg046a	Brygida żona		1		
Zeg047a	Marianna córka lat 12		1		
Zeg048a	Szczepan syn lat 8	1			
Zeg049b	Marianna córka mająca tydzień				1
Zeg050b	Tomasz Jarosławski czeladnik	1			
Zeg051b	Marianna żona jego		1		
w drugiej izbie					
Zeg052a	Wawrzeniec Kowalski leśniczy	1			
Zeg053b	Julianna żona		1		
Zeg054a	<i>Eleonora</i> córka lat 14		1		
Zeg055a	Magdalena córka lat 10		1		
Zeg056a	Jakub syn lat 5			1	
Komornicy					
Zeg057a	Jan <i>Barszczewski</i> rymarz	1			
Zeg058a	Anna żona jego		1		
Zeg059a	Rajmund syn lat 6			1	

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyzny niezdatne
Zeg060b	Piotr lat 2 mający na wychowanie wzięty z Warszawy od Dzieciątka Jezus			1	
Zeg061a	Jan Jarosinski kowal	1			
Zeg062a	Franciszka żona		1		
Zeg063a	Piotr syn lat 16	1			
Zeg064a	Marianna córka lat 11		1		
Zeg065a	Błażej syn lat 7	1			
Zeg066a	Magdalena córka lat 4				1
Zeg067a	Teresa córka rok 1				1
Zeg068b	Jan Trąf ślusarz ewangelik	1			
Zeg069b	Rozalia żona jego katoliczka		1		
Komornicy					
Zeg070a	Józef Nowotka bartnik	1			
Zeg071b	Ewa żona jego		1		
Zeg072b	Barbara córka niedziel 10				1
Zeg073b	Adam Czarkowski przewoźnik	1			
Zeg074b	Marianna żona		1		
Zeg075b	Stanisław syn lat 6			1	
Zeg076b	Barbara córka lat 4				1
Zeg077b	Stanisław Suska wyrobnik	1			
Zeg078b	Anna żona jego		1		
Zeg079b	Katarzyna Pawłowa wdowa matka Marianny i Anny		1		
Zeg080a	Walenty Popławski przewoźnik	1			
Zeg081a	Antonina żona jego		1		
Zeg082a	Anna córka rok 1				1
Zeg083a	Fabian Sadowski krawiec	1			
Zeg084a	Łucja żona jego		1		
Zeg085b	Magdalena córka lat 15		1		
Zeg086b	Rozalia córka lat 14		1		
Zeg087b	Marianna córka lat 5				1
Zeg088b	K o m o r n i k Wojciech Przedwojewski młodzian kunsztu szewskiego	1			
Zeg089a	Mateusz Szczepankowicz austerny i grabarz	1			
Zeg090b	Anna żona jego		1		
Zeg091b	Marcjanna córka niedziel 4				1
Zeg092b	Jakub Naszynkowski służący	1			

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zeg093b	Agnieszka Maliszewska służąca dziewczka		1		
Zeg094b	Antoni Borkowski grabarz	1			
Zeg095b	Franciszek Gitner kamer[dyner] lokaj	1			
Zeg096b	Rozalia żona jego		1		
Zeg097b	Rozalia córka lat 6				1
Zeg098b	Joanna Niedźwiecka wnuczka lat mająca 3				1
w drugiej izbie					
Zeg099a	Klara Schengowa wdowa rybaczka		1		
Zeg100a	Karol syn lat 10	1			
Zeg101a	Mateusz syn lat 7			1	
Zeg102a	Marianna córka lat 3				1
Zeg103b	Agnieszka dziewczka służąca		1		
Zeg104a	Mateusza Suska młodzian służący	1			
Zeg105a	Stanisław Borkowski młodzian służący	1			
Zeg106b	Franciszek Wiśniewski dyrektor	1			
w trzeciej izbie na górze					
Zeg107b	Antoni Stańczak	1			
Zeg108b	Marianna żona jego		1		
Zeg109a	Mateusz <i>Bugalski</i> gospodarz	1			
Zeg110a	Katarzyna żona		1		
Zeg111a	Joachim syn lat 17	1			
Zeg112b	Kaźmierz syn lat 15	1			
Zeg113a	Ewa córka lat 9		1		
Zeg114a	Jan syn lat 5			1	
Komornica					
Zeg115b	Anastazja Lewicka wdowa		1		
Zeg116b	Wojciech syn jej lat 10	1			
Zeg117b	Józef syn jej lat 8	1			
Komornicy					
Zeg118b	Krzysztof Genard przychodni	1			
Zeg119b	Ewa żona jego		1		
Zeg120b	Agnieszka córka lat 15		1		
Zeg121b	Franciszka córka lat 8		1		
Zeg122a	Jakub <i>Stursak</i> gospodarz	1			

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zeg123a	Małgorzata żona		1		
Zeg124a	Marianna córka lat 9		1		
Zeg125a	Rozalia córka lat 5				1
Zeg126a	Franciszek Ziółkowski ogrodnik	1			
Zeg127a	Petronela żona		1		
Zeg128a	Józef syn rok 1			1	
w drugiej izbie					
Zeg129a	Józef Szczepkowski fornal	1			
Zeg130a	Salomea żona		1		
Zeg131a	Piotr syn rok 1 i miesięcy 6				1
w trzeciej izbie					
Zeg132a	Maciej <i>Modrzejewski</i> tracz	1			
Zeg133a	Marianna żona		1		
Zeg134b	Tomasz Dąbrowski czeladnik	1			
Zeg135a	Maciej Chmielczyk cieśla	1			
Zeg136a	Jadwiga żona jego		1		
Zeg137a	Piotr syn lat 10	1			
Zeg138a	Anna córka lat 8		1		
Zeg139a	Andrzej syn lat 5			1	
Zeg140b	Walenty syn rok 1			1	
Zeg141b	Maciej Lisiewski czeladnik	1			
Zeg142b	Anna żona jego		1		
Zeg143b	Marianna Smociewska wdowa matka Anny Lisiewski[ej]		1		
Zeg144a	Maciej Jabłoński piekarz	1			
Zeg145a	Rozalia żona jego		1		
Zeg146b	Franciszek Snitkowski tracz	1			
Zeg147b	Agnieszka żona		1		
Zeg148b	Marcjanna córka niedziel 4				1
Zeg149b	Wojciech Strumiło stelmach	1			
Zeg150a	Antoni <i>Makarek</i> gospodarz	1			
Zeg151a	Agnieszka żona		1		
Zeg152a	Jan syn lat 8	1			
Zeg153a	Paweł syn lat 5			1	
Zeg154a	Marianna córka rok 1				1

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zeg155a	Zofia Makarowa wdowa matka gospodarza		1		
Zeg156b	Franciszka dziewczka służąca		1		
Zeg157b	Paweł Kujawiak parobek	1			
Zeg158b	Antoni Ochń wdowiec pastusz	1			
Zeg159a	Piotr Rułkiewicz cieśla gospodarz	1			
Zeg160a	Jadwiga żona jego		1		
Zeg161a	Józef syn lat 14	1			
Zeg162b	Petronela córka lat 12		1		
Zeg163a	Franciszka córka lat 6				1
Zeg164a	Marianna córka lat 3				1
Zeg165b	Franciszek Syszceński czeladnik	1			
Zeg166a	Wawrzeniec Kaźmierzak gospodarz	1			
Zeg167a	Barbara żona		1		
Zeg168a	Marianna córka lat 3				1
Zeg169a	Elżbieta córka rok 1				1
Zeg170b	Katarzyna Granoskówna dziewczka służąca		1		
Komornica					
Zeg171a	Zofia Wawrzeńcowa wdowa		1		
Zeg172b	Walenty syn jej rok 1			1	
Zeg173b	Komornica Małgorzata dziewczka		1		
Zeg174a	Stanisław Zychowicz strycharz	1			
Zeg175a	Ursula żona jego		1		
Zeg176b	Jan syn niedziel 6			1	
Zeg177a	Małgorzata Zychowiczowa wdowa matka gospodarza		1		
w drugiej izbie					
Zeg178a	Adam Błaszczak szewc	1			
Zeg179a	Jadwiga żona		1		
Zeg180a	Mateusz syn lat 4			1	
Zeg181b	Marianna córka niedziel 20				1
Zeg182b	Jan Kąkolewski czeladnik	1			
Zeg183a	Florian Grabowski uczeń	1			
Zeg184a	Antoni Dobrzyński gospodarz	1			
Zeg185b	Magdalena żona		1		
Zeg186a	Ewa córka lat 14		1		

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zeg187a	Kaźmierz syn lat 11	1			
Zeg188b	Marianna córka lat 8		1		
Zeg189b	Józef syn rok			1	
Zeg190a	Agnieszka Jakubowa wdowa		1		
Zeg191b	Paweł parobek służący	1			
Zeg192b	Franciszka dziewczka służąca	1			
Zeg193a	Mateusz <i>Nalewajka</i> gospodarz	1			
Zeg194a	Anastazja żona		1		
Zeg195a	Agnieszka córka lat 10		1		
Zeg196a	Elżbieta córka lat 6				1
Zeg197a	Marianna córka lat 3				1
Zeg198b	Andrzej syn niedziel 11			1	
Zeg199b	Józef Maraszewski parobek	1			
Komornicy					
Zeg200a	Józef Lawendowski kominiarz	1			
Zeg201a	Marianna żona		1		
Zeg202a	Józef syn lat 7	1			
Zeg203a	Antoni syn lat 6			1	
Zeg204b	Jadwiga córka rok 1				1
Komorni					
Zeg205b	Katarzyna Staniszevska panna		1		
Zeg206b	Wawrzeniec Palczewski młodzian	1			
Zeg207a	Wojciech Wójcik gospodarz	1			
Zeg208a	Katarzyna żona		1		
Zeg209b	Mateusz Raczyński służący	1			
Zeg210b	Helena Ogrodnikówna służąca	1			
Zeg211a	Tomasz <i>Błaszczak</i> gospodarz	1			
Zeg212a	Agnieszka żona jego		1		
Zeg213a	Bartłomij syn	1			
Zeg214a	Franciszek syn	1			
Zeg215a	Marianna córka lat 9		1		
Zeg216b	Walenty parobek służący	1			
Zeg217b	Franciszka Michałówna służąca		1		
Zeg218a	Antoni <i>Dzierżeński</i> gospodarz	1			

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zeg219a	Magdalena żona		1		
Zeg220a	Piotr syn lat 16	1			
Zeg221a	Kaźmierz syn lat 6			1	
Komornicy					
Zeg222a	Marcin Pawlicki	1			
Zeg223a	Agnieszka żona jego		1		
Zeg224a	Anna Pawłowa wdowa	1			
Zeg225a	Małgorzata córka jej lat 16		1		
Zeg226a	Maciej <i>Stursiak</i> gospodarz	1			
Zeg227a	Katarzyna żona jego		1		
Zeg228a	Małgorzata córka lat 8		1		
Zeg229a	Marianna córka lat 5				1
Zeg230a	Kaźmierz syn lat 2			1	
Zeg231b	Elżbieta Kmotrówna służąca		1		
Komornicy					
Zeg232b	Jan Miernicki pastusz	1			
Zeg233b	Marianna żona jego		1		
Zeg234b	Antoni Zaleski starszy kawaler	1			
Zeg235a	Tomasz Stanisławski kucharz	1			
Zeg236a	Rozalia żona		1		
Zeg237a	Marianna córka lat 13		1		
Zeg238a	Józef syn lat 7			1	
Komornicy					
Zeg239a	Marcin Kowalczyk	1			
Zeg240a	Rozalia żona		1		
Zeg241a	Andrzej Brzeziński cieśla	1			
Zeg242a	Katarzyna żona		1		
Zeg243a	Małgorzata córka lat 4				1
Zeg244a	Dorota córka lat 2				1
w drugiej izbie					
Zeg245a	Kaźmierz Szczęsny włodarz	1			
Zeg246a	Petronela żona jego		1		
Zeg247a	Tekla córka lat 5				1
Zeg248a	Jan syn lat 2			1	

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
w trzeciej izbie					
Zeg249a	Fabian Kowalski murgrabia	1			
Zeg250a	Katarzyna żona		1		
Zeg251a	Antoni syn lat 8	1			
Zeg252a	Marianna córka lat 6				1
Zeg253a	Jakub syn lat 2			1	
Zeg254a	Maciej zowią go Janem Atrasiński[m]	1			
Zeg255a	Joanna żona jego		1		
Zeg256b	Dorota córka niedziel 2				1
Zeg257a	Elżbieta Skośkiewiczowa wdowa matka Joanny gospodyni		1		
Zeg258a	Mateusz chłopiec wnuk Elżbiety lat 7	1			
Zeg259a	Józef parobek służący	1			
Zeg260a	Jan <i>Lelciak</i> gospodarz	1			
Zeg261a	Katarzyna żona		1		
Zeg262a	Piotr syn lat 5			1	
Zeg263a	Marianna córka lat 2				1
Zeg264a	Józef <i>Lelciak</i> młodzian brat gospodarza	1			
Zeg265a	Marianna <i>Lelciakówna</i> panna siostra		1		
Zeg266b	Agnieszka Waleronka wdowa babka kościelna lat 108 mająca		1		
Zeg267b	Tomasz Walczak gospodarz, żona poszła od niego	1			
Zeg268b	Józef Dylewski najemnik	1			
Komornicy					
Zeg269b	Stanisław Bontowski	1			
Zeg270b	Elżbieta żona		1		
Zeg271b	Petronela córka lat 2				1
Zeg272b	Maciej Korbus starszek kawaler	1			
Zeg273a	Józef Jętko gospodarz	1			
Zeg274a	Anna żona jego		1		
Zeg275b	Barbara córka niedziel 10				1
Zeg276b	Jan Gąsiorowski służący	1			
Komornicy					
Zeg277b	Józef Suska	1			
Zeg278b	Marianna żona		1		

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
w drugiej izbie					
Zeg279a	Jakub Kukleński garncarz	1			
Zeg280a	Anna żona		1		
Zeg281b	Kaźmierz syn rok 1			1	
Zeg282b	Godfrid Meytz mularz	1			
Zeg283b	Gertruda żona		1		
Zeg284b	Augustyn syn	1			
Zeg285a	Michał Urbaniak gospodarz	1			
Zeg286a	Elżbieta żona		1		
Zeg287a	Józef syn lat 20	1			
Zeg288a	Franciszek syn lat 3			1	
Zeg289b	Stanisław syn rok 1			1	
Zeg290b	Maciej chłopak służący	1			
Komornicy					
Zeg291b	Józef Marchwiak dziad	1			
Zeg292b	Ewa żona jego		1		
Zeg293a	Antonina Michałowa Skośkiewiczowa wdowa		1		
Zeg294b	Jan syn lat mający 19	1			
Zeg295a	Marianna córka lat 17		1		
Zeg296a	Rozalia córka lat 15		1		
Zeg297b	Bonawentura syn lat 12	1			
Zeg298a	Joachim syn lat 6				1
Zeg299a	Agnieszka córka lat 2				1
Zeg300a	Tadeusz Marchlewski parobek służący	1			
Zeg301a	Stefan Turadek gospodarz	1			
Zeg302a	Agnieszka żona		1		
Zeg303a	Dominik syn lat 10	1			
Zeg304a	Józef syn lat 3			1	
Zeg305b	Józefa córka rok 1				1
Zeg306b	Magdalena Fałęcka panna lat 18 siostra gospodyni		1		
Zeg307b	Adam parobek służący	1			
Zeg308a	Walenty Łukasik gospodarz	1			
Zeg309a	Ursula żona		1		
Zeg310a	Roch syn lat 7			1	

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zeg311a	Ewa córka lat 4				1
Zeg312a	Agnieszka córka rok 1				1
Zeg313b	Józef parobek służący	1			
Zeg314a	Tomasz Obrębski mularz	1			
Zeg315a	Apolonia żona		1		
Komornicy					
Zeg316a	Jan Wyszyński	1			
Zeg317a	Gertruda żona		1		
Zeg318a	Fabian syn lat 5			1	
Zeg319a	Marianna córka rok 1 i miesięcy 6				1
Zeg320b	Teresa Krynicka wdowa		1		
Komornicy					
Zeg321b	Andrzej Grudzki pastusz	1			
Zeg322b	Jadwiga żona		1		
Zeg323b	Franciszek syn lat 12	1			
Zeg324b	Szymon syn lat 7			1	
Komornik					
Zeg325b	Michał Klonowski dziad starszy kościelny	1			
Zeg326b	Barbara żona jego		1		
Zeg327a	Franciszek Brzeziński owczarz	1			
Zeg328a	Agnieszka żona jego		1		
Zeg329a	Józef syn lat 18	1			
Zeg330b	Marianna córka lat 13		1		
Zeg331a	Kasper syn lat 2			1	
Zeg332b	Marianna Wójcikowna panna siostra gospodyni		1		
Zeg333a	Marek chłopak służący	1			
Zeg334a	Aleksander Gleński parobek browarny	1			
Zeg335a	Agnieszka żona		1		
Zeg336a	Marianna córka lat 12		1		
Zeg337b	Stefan syn lat 7			1	
Zeg338a	Jakub syn lat 4			1	
Zeg339a	Grzegorz syn lat 2			1	
Zeg340b	Michał Usiński sierota podzruczony mający rok 1 i miesięcy 5			1	
Zeg341a	Łukasz Szczepankowicz piwowar	1			

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zeg342a	Apolonia żona jego		1		
Zeg343a	Stefan syn lat 10	1			
Zeg344a	Salomea córka lat 7				1
Zeg345a	Jan syn lat 3			1	
Zeg346a	Rozalia córka lat 2				1
Zeg347b	Antoni syn kwartaly 3			1	
Zeg348b	Jan Galecki parobek służący	1			
Zeg349b	JM p. Maciej Miller ogrodnik	1			
Zeg350b	JM p. Marianna żona		1		
Zeg351b	Stanisław Sobieszceński chłopiec	1			
Zeg352a	Jan Sadowski ogrodnik i piwniczny	1			
Zeg353a	Elżbieta żona		1		
Zeg354a	Marianna córka lat 16	1			
Zeg355a	Ignacy Smoleński kredencarz	1			
Zeg356a	Ewa żona		1		
Zeg357a	Antoni syn lat 7	1			
Zeg358a	Marianna córka lat 6				1
Zeg359b	Piotr Matuszewicz lokaj	1			
Zeg360b	Anna żona jego		1		
Zeg361b	Elżbieta córka niedziel 2				1
Zeg362a	Bartłomij Kuciej stajenny	1			
Zeg363a	Katarzyna żona		1		
Zeg364a	Jan syn lat 3				1
Zeg365b	Jan Niewęglowski strzelec	1			
Zeg366b	Stanisław Osieński strzelec	1			
Zeg367a	Mikołaj Dobrowolski gorzałany	1			
Zeg368a	Jadwiga żona		1		
Zeg369b	Marianna córka niedziel 20				1
Zeg370a	Zuzanna Arasinowa wdowa matka Jadwigi gospodyni		1		
Zeg371b	Walenty Farurej służący przy gorze[lni]	1			
Zeg372b	Franciszek Olszyński dozorca wołów	1			
Wietrak Zegrzski					
Zeg373a	Michał Łada młynarz majster	1			
Zeg374a	Agnieszka żona		1		

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zeg375a	Jakub syn lat 20	1			
Zeg376a	Justyna córka lat 15		1		
Zeg377a	Mateusz syn lat 9	1			
Zeg378a	Marianna córka lat 8		1		
Zeg379a	Antoni syn lat 3			1	
Zeg380a	Maciej syn lat 2			1	
Zeg381a	Wojciech Majewski czeladnik	1			
Summa osób wszystkich		163	134	40	40
		[168]	[129]	[38]	[44]
Skubianka					
Sku001a	Walenty Suchowiecki garncarz	1			
Sku002a	Agnieszka żona		1		
Sku003a	Ewa córka lat 4				1
Sku004a	Katarzyna córka lat 2				1
Sku005a	Franciszek Suszczak gospodarz	1			
Sku006a	Ewa żona		1		
Sku007a	Marianna córka lat 3				1
Sku008a	Marianna Suszczyna wdowa matka gospodarza		1		
Sku009a	Michał Suszczak	1			
Sku010a	Franciszek Suszczak, synowie Marianny	1			
Sku011a	Franciszka Bońkowa wdowa		1		
Sku012a	Piotr syn lat 5			1	
Sku013a	Marianna córka lat 4				1
Sku014a	Grzegorz Brzeziński owczarz	1			
Sku015a	Agnieszka żona		1		
Sku016a	Wojciech syn lat 7			1	
Sku017a	Adam syn lat 5			1	
Sku018a	Elżbieta córka lat 4				1
Sku019b	Marcin Malecki służący	1			
Sku020b	Marcin Dąbrowski	1			
Sku021b	Katarzyna żona		1		
Dwór czyli folwark w Skubiance					
Sku022b	JM p. Bazyl Aleksandrowicz kawaler ekonom	1			
Sku023b	Józef parobek	1			

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Sk024b	Michał bronowiók	1			
Sk025b	Agnieszka Jaworska dziewczka		1		
Sk026a	Jan Karliczak gospodarz	1			
Sk027a	Brygida żona		1		
Sk028a	Barbara córka lat 18		1		
Sk029a	Michał syn lat 15	1			
Sk030a	Anna córka lat 10		1		
Sk031a	Jadwiga Jakubowa wdowa matka Brygidy gospodyni		1		
Komornicy					
Sk032a	Krzysztof Masier	1			
Sk033a	Anna żona		1		
Sk034a	Tomasz syn lat 10	1			
Sk035a	Franciszka Dobrzyńska wdowa		1		
Sk036a	Andrzej syn	1			
Sk037a	Michał syn	1			
Sk038a	Małgorzata córka lat 12		1		
Sk039a	Szczepan syn lat 10	1			
Sk040a	Tomasz Chmielczyk gospodarz	1			
Sk041a	Anna żona		1		
Sk042a	Stanisław syn	1			
Sk043a	Józefa córka lat 3				1
Sk044a	Jan Szymaniak gospodarz	1			
Sk045a	Magdalena żona		1		
Sk046a	Marianna córka lat 11		1		
Sk047a	Stanisław syn rok 1			1	
Sk048b	Szymon parobek służący	1			
Komornica					
Sk049a	Łucja Grzędowiczowa wdowa		1		
Sk050a	Marianna córka jej lat 9		1		
w drugiej izbie					
Sk051a	Bonifacy Jaroszewski	1			
Sk052a	Marianna żona		1		
Sk053a	Wawrzeniec syn lat 5			1	
Sk054b	Dorota dziewczka służąca	1			

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Sku055a	Antoni Iciaszek gospodarz	1			
Sku056a	Marianna żona		1		
Sku057a	Andrzej syn lat 5				1
Sku058a	Ludwina córka lat 2				1
Sku059a	Józef Grzędowicz gospodarz	1			
Sku060a	Klara żona		1		
Sku061b	Stanisław parobek służący	1			
Komornica					
Sku062a	Apolonia Pawłowa zdunka wdowa		1		
Sku063a	Teresa córka jej		1		
Sku064a	Wawrzenc syn jej lat 12	1			
Karczma					
Sku065a	Bartomij Dąbkowski gospodarz	1			
Sku066a	Magdalena żona		1		
Sku067b	Katarzyna córka lat 5				1
Sku068b	Łukasz syn lat 2			1	
Komornicy					
Sku069a	Józef Dębski wdowiec	1			
Sku070b	Józef syn lat 9	1			
Sku071b	Mikołaj Dębski brat Józefa kawaler	1			
Sku072a	Paweł Calak gospodarz	1			
Sku073a	Jadwiga żona		1		
Sku074a	Anastazja córka lat 9		1		
Sku075a	Marianna córka lat 4				1
Sku076b	Walenty syn rok 1			1	
Sku077b	Sebastian Sławiński parobek	1			
Sku078a	Szymon Fałęta gospodarz	1			
Sku079a	Zofia żona jego		1		
Sku080a	Józef syn lat 12	1			
Sku081b	Piotr syn lat 10	1			
Sku082a	Wiktoria dziewczka służąca		1		
Sku083a	Piotr Szewczak gospodarz	1			
Sku084a	Marianna żona		1		
Sku085a	Marcin syn lat 13	1			

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdolni do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Sku086a	Antoni syn lat 7	1			
Sku087a	Dionizy syn lat 5			1	
Sku088b	Franciszek Czubek służący	1			
Sku089a	Grzegorz Feder gospodarz	1			
Sku090a	Marianna żona		1		
Sku091b	Marianna córka lat 21		1		
Sku092a	Franciszek syn lat 11	1			
Sku093a	Szczepan syn lat 10	1			
Sku094a	Mateusz syn lat 4			1	
Sku095b	Magdalena córka rok 1				1
Sku096a	Wawrzeniec Szymaniak gospodarz	1			
Sku097a	Krystyna żona		1		
Sku098a	Katarzyna córka lat 7		1		
Sku099a	Franciszek syn lat 2			1	
Sku100b	Tomasz parobek służący	1			
Sku101a	Ewa Szymanowa wdowa matka gospodarza Wawrzeńca		1		
Sku102b	Łukasz Szymaniak tracz syn jej a brat gospodarza kawaler	1			
Sku103a	Jakub Ogrodnik gospodarz	1			
Sku104a	Konstancja żona		1		
Sku105a	Marcin syn lat 20	1			
Sku106a	Marianna córka lat 10		1		
Sku107a	Barbara córka lat 5				1
Sku108a	Marianna córka lat 4				1
Sku109a	Kacper syn lat 2			1	
Sku110b	Katarzyna córka niedziel 9				1
Sku111b	Marianna Lewicka służąca		1		
Summa dusz w Skubiance		48	39	11	14
			[38]		
Jachronka					
Jach01a	Paweł Krawczyk gospodarz	1			
Jach02a	Anna żona		1		
Jach03a	Andrzej syn lat 24	1			
Jach04a	Ignacy syn lat 13	1			
Jach05a	Marianna córka lat 12		1		

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Jach06a	Józef Moneta gospodarz	1			
Jach07a	Apolonia żona		1		
Jach08a	Jan syn lat 15	1			
Jach09a	Marianna córka lat 12		1		
Jach10a	Elżbieta córka lat 7		1		
Jach11a	Agnieszka córka lat 3				1
Komornicy					
Jach12b	Tomasz Krysiak węglarz	1			
Jach13a	Franciszka żona		1		
Jach14a	Marianna córka lat 11		1		
Jach15a	Józef Młynarczyk gospodarz	1			
Jach16a	Jadwiga żona		1		
Jach17a	Andrzej syn	1			
Jach18a	Petronela córka lat 8		1		
Jach19a	Marianna córka lat 2				1
Jach20b	Ewa dziewczka służąca		1		
Jach21a	Andrzej Lipiński chmielarz	1			
Jach22a	Jadwiga żona		1		
Jach23a	Marianna córka				1
Jach24b	Salomea córka niedziel 12				1
Jach25b	Tomasz Doktorowicz służący	1			
Komornicy					
Jach26a	Wawrzeniec Rozwadowski kunsztu trackiego	1			
Jach27a	Salomea żona		1		
Jach28a	Ewa córka lat 7		1		
Jach29b	Grzegorz syn lat 2			1	
Summa dusz w Jachronce		11	13	1	4
Izbica					
Izb001b	Stanisław Sakowski dekarz	1			
Izb002b	Agnieszka żona		1		
Izb003b	Jan syn lat 20	1			
Izb004b	Agata córka lat 12		1		
Izb005b	Feliks syn lat 10	1			
Izb006a	Mateusz Romanowski	1			

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami WJM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Izb007a	Bogumiła żona		1		
Izb008a	Adam Oponowicz gospodarz	1			
Izb009a	Anna żona		1		
Komornicy					
Izb010b	Jakub Kozłowski	1			
Izb011b	Wojciech Kozłowski trzecie bracia rodzeni, kawalerowie	1			
Izb012b	Józef Barszczewski trzeci kawaler	1			
Karczma					
Izb013a	Andrzej Oponowicz	1			
Izb014a	Agnieszka żona		1		
Izb015b	Joanna córka lat 9		1		
Komornicy					
Izb016b	Jakub Podgórski	1			
Izb017b	Wojciech Kawczyński, furmani, kawalerowie	1			
Dwór w Izbicy					
Izb018b	WJM p. Józef Karniowski wdowiec	1			
Izb019b	Marta Szymańska wdowa gospodyni		1		
Izb020b	p. Wojciech Kamiński służący	1			
Izb021b	Michał Eliaszek służący	1			
w drugiej izbie					
Izb022b	JM p. Jan Kacper Narębski kawaler dzierżawca	1			
Izb023b	JM panna Agnieszka Sobolewska gospodyni		1		
Izb024b	Jan Walczak służący	1			
Izb025b	Grzegorz Pawlak służący	1			
Izb026b	Mikołaj Barcikowski służący	1			
Izb027b	Marianna Szostkówna dziewczyna służąca		1		
Izb028b	Franciszka Oponowiczówna dziewczyna lat 12		1		
Summa dusz w Izbicy		18	10	0	0
Dębe					
Dębe01b	Łukasz Zbrzeźniak ²¹ kawaler gospodarz	1			
Dębe02b	Marianna dziewczyna służąca		1		
Komornicy					
Dębe03b	Andrzej Dobrzyński	1			

²¹ Poprawiam tu zapis *Zbrzeźniak*; inną możliwością jest *Zbrzeźniak*.

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Dębe04b	Elżbieta żona		1		
Dębe05b	Antoni syn lat 18	1			
Dębe06b	Łukasz Dymowski gospodarz	1			
Dębe07b	Marianna żona		1		
Dębe08b	Jan Lipiński vulgo Gruda	1			
Dębe09a	Dorota żona jego		1		
Komornicy					
Dębe10b	Agnieszka Wróblowa wdowa		1		
Dębe11b	Krzysztof syn jej	1			
Dębe12a	Ignacy syn jej	1			
Dębe13a	Maciej syn jej	1			
Dębe14b	Wojciech Pietrzak gospodarz	1			
Dębe15b	Agata żona		1		
Dębe16b	Szymon syn lat 6			1	
Dębe17b	Franciszka córka lat 2				1
Dębe18a	Kazimierz Pietrzak gospodarz	1			
Dębe19a	Franciszka żona		1		
Dębe20a	Anna córka lat 3				1
Dębe21b	Michał syn miesięcy 6			1	
Komornicy					
Dębe22a	Maciej Łuba	1			
Dębe23a	Marianna żona		1		
Dębe24a	Bartłomij <i>Kiliańczyk</i> gospodarz	1			
Dębe25a	Marianna żona		1		
Dębe26b	Antoni syn lat 20	1			
Dębe27b	Franciszka córka lat 17		1		
Dębe28a	Małgorzata córka lat 4				1
Dębe29a	Ludwik <i>Kroric</i> gospodarz	1			
Dębe30a	Marianna żona		1		
Dębe31b	Marianna córka		1		
Dębe32a	Anastazja córka lat 12		1		
Dębe33a	Tomasz syn lat 7	1			
Dębe34b	Walenty Grzegorzak mąż Marianny a zięć gospodarzów	1			
Dębe35b	Stanisław Laskowski owczarz	1			

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Dębe36b	Teresa żona jego		1		
Dębe37b	Wojciech syn lat 18	1			
Dębe38b	Marianna córka lat 10		1		
Dębe39b	Szymon syn lat 6			1	
Dębe40b	Leon syn lat 2			1	
Dwór w Dębem					
Dębe41a	JM p. Szczepan Głębowicz dzierżawca	1			
Dębe42a	p. Dorota żona jego		1		
Dębe43a	Franciszka córka lat 11		1		
Dębe44a	Antonina córka lat 5				1
Dębe45b	p. Marcin Gurowski dyspozytor	1			
Dębe46b	Marianna żona jego		1		
Dębe47b	Kajetan syn jego 15	1			
Dębe48b	Kunegunda córka lat 5				1
Dębe49b	p. Benedykt Wojnowski pisarz przewozowy kawaler	1			
Dębe50b	Wojciech Pietrzak służący	1			
Dębe51b	Wojciech Burzak służący	1			
Dębe52b	Michał bronowiók	1			
Dębe53b	Helena dziewczka służąca		1		
Dębe54b	Dominik Niedźwiecki pastusz dworski	1			
Summa dusz w Dębem		26	19	4	5
Guty					
Guty01a	Józef Wyrębek węglarz	1			
Guty02a	Franciszka żona		1		
Guty03a	Krystyna córka lat 17		1		
Guty04a	Józef syn lat 15	1			
Guty05b	K o m o r n i c a Franciszka Stępniaówna panna		1		
Guty06a	Wawrzeniec Fiałkowski węglarz	1			
Guty07a	Marianna żona		1		
Guty08a	Kunegunda córka lat 5				1
Wola Stara					
WSta01a	Marcin Łaniewski gospodarz	1			
WSta02a	Regina żona		1		
WSta03a	Jakub syn lat 16	1			

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
WSta04a	Michał syn lat 12	1			
WSta05b	Barbara córka lat 7		1		
WSta06b	Tomasz syn lat 5			1	
WSta07b	Kaźmierz syn rok 1			1	
Wola Kiełpińska					
WKie01b	Tadeusz Kamiński	1			
WKie02b	Elżbieta żona		1		
WKie03b	Kaźmierz syn	1			
WKie04b	Hilary syn lat 9	1			
WKie05b	Justyna córka lat 6				1
WKie06b	Jakub Zych parobek służący	1			
WKie07b	Anna żona jego		1		
WKie08b	Izydor syn lat 2			1	
WKie09b	Franciszek syn niedziel 12			1	
WKie10b	Andrzej Zarzycki bronowiók	1			
Summa dusz w Gutach, Woli Starej i Woli Kiełpińskiej		11	8	4	2
Wola Wieś					
Wola01a	Wojciech Feder gospodarz	1			
Wola02a	Brygida żona jego		1		
Wola03a	Jan syn na wędrowce	1			
Wola04b	Małgorzata żona jego		1		
Wola05a	Jakub syn młodszy Wojciecha	1			
Wola06b	Marcin Ogrodniczak parobek	1			
Komornicy					
Wola07a	Paweł Dąbkowski	1			
Wola08b	Teresa żona		1		
Wola09a	pan Antoni Cichowski gospodarz	1			
Wola10a	Marianna żona		1		
Wola11a	Adam syn	1			
Wola12a	Stanisław syn	1			
Wola13a	Franciszek syn lat 12	1			
Wola14b	Paweł Wędzigaj parobek	1			
Wola15a	Łukasz Federak gospodarz	1			
Wola16a	Magdalena żona		1		

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Wola17a	Wawrzeniec syn lat 10	1			
Wola18a	Piotr syn lat 8	1			
Wola19b	Mateusz Kochlak służący	1			
Wola20a	Jan Matusiak gospodarz	1			
Wola21a	Małgorzata żona		1		
Wola22a	Kacper syn lat 13	1			
Wola23a	Józef syn lat 10	1			
Wola24a	Franciszek syn lat 8	1			
Wola25a	Kajetan syn lat 6			1	
Wola26a	Leon syn lat 4			1	
Wola27b	Sebastian Dębiński garncarz	1			
Wola28b	Agnieszka żona jego		1		
Wola29b	Franciszek Dębiński czeladnik	1			
Komornicy					
Wola30b	Jan Lipiński	1			
Wola31b	Franciszka żona		1		
Wola32b	Szymon syn lat 7	1			
Wola33b	Grzegorz syn lat 3			1	
Summa dusz w Woli		22	8	3	0
Rynia Wieś					
Ryn001b	Jadwiga Marcinowa [Zawadzka] wdowa		1		
Ryn002b	Marianna córka		1		
Ryn003b	Zofia córka lat 9		1		
Ryn004b	Wojciech syn lat 4			1	
Ryn005a	Jacek Godłowski mąż Marianny córki gospodyni	1			
Ryn006a	Wojciech Siwek wójt gospodarz	1			
Ryn007b	Anna żona		1		
Ryn008a	Kacper syn lat 18	1			
Ryn009a	Kaźmierz syn lat 12	1			
Ryn010a	Michał syn lat 9	1			
Ryn011a	Stanisław syn lat 7	1			
Ryn012a	Jacek syn lat 3			1	
Ryn013a	Paweł Zawadzki parobek służący	1			
Ryn014b	Magdalena Zawadzka dziewczka służąca		1		

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Ryn015a	Adam Marchlewski gospodarz	1			
Ryn016a	Agnieszka żona		1		
Ryn017a	Tomasz syn lat 6			1	
Ryn018a	Marcin syn lat 4			1	
Ryn019b	Salomea córka niedziel 12				1
Ryn020a	Józef parobek służący	1			
Komornica					
Ryn021b	Marianna Pieszkowa wdowa		1		
Ryn022b	Zuzanna córka		1		
Ryn023b	Marianna córka lat 11		1		
Ryn024b	Tomasz Kędzierzawski mąż Zuzanny córki Marianny wdowy komornicy	1			
Ryn025b	Józef Wierzbicki gospodarz	1			
Ryn026b	Małgorzata żona		1		
Ryn027b	Teresa Milewska dziewczka służąca		1		
Ryn028b	Benedykt młynarz wdowiec ojciec Małgorzaty gospodyni	1			
Ryn029b	Józef syn jego	1			
Ryn030a	Jan <i>Garczynski</i> gospodarz	1			
Ryn031a	Zofia żona		1		
Ryn032b	Marianna córka lat 7		1		
Ryn033b	Wiktoria córka lat 3				1
Ryn034b	Franciszek syn lat 2			1	
Ryn035a	Franciszek Gąsior gospodarz	1			
Ryn036a	Salomea żona		1		
Ryn037a	Mikołaj syn	1			
Ryn038a	Paweł syn lat 6			1	
Ryn039b	Franciszek Miecznikowski gospodarz	1			
Ryn040b	Marianna żona		1		
Ryn041b	Franciszek syn lat 7	1			
Ryn042a	Jakub Wardak gospodarz	1			
Ryn043a	Marianna żona		1		
Ryn044a	Franciszek syn lat 9	1			
Ryn045a	Józefata córka lat 7		1		
Ryn046a	Marcin syn lat 4			1	
Ryn047b	Józef syn rok 1			1	

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Ryn048b	Jan Wójcicki parobek służący	1			
Ryn049a	Antoni Wardak gospodarz	1			
Ryn050a	Konstancja żona		1		
Ryn051a	Józefata córka lat 14		1		
Ryn052a	Łucja córka lat 10		1		
Ryn053a	Joachim syn lat 7	1			
Ryn054a	Jakub syn lat 4			1	
Ryn055a	Agnieszka córka rok 1				1
Ryn056b	Stefan Cikowski parobek służący	1			
Karczma					
Ryn057b	Antoni Kwiatkowski	1			
Ryn058b	Agnieszka żona jego		1		
Ryn059b	Julianna córka lat 2				1
Summa dusz w Ryni		25	21	9	4
Zagroby					
Zagr01a	Adam Pawlak gospodarz	1			
Zagr02a	Rozalia żona		1		
Zagr03b	Grzegorz syn niedziel 2			1	
Zagr04a	Teresa Skośkiewiczówna służąca		1		
Zagr05b	Jan Naziemblik parobek służący	1			
Zagr06a	Józef Pawlak gospodarz	1			
Zagr07a	Małgorzata żona		1		
Zagr08a	Zofia córka lat 3				1
Zagr09b	Marianna córka rok 1				1
Zagr10b	Marcin Myrchel parobek służący	1			
Zagr11b	Mateusz chłopak służący	1			
Zagr12a	Adam Szczepaniak gospodarz	1			
Zagr13a	Małgorzata żona		1		
Zagr14a	Mikołaj syn lat 8	1			
Zagr15a	Marianna dziewczka służąca		1		
Zagr16a	Maciej Król wdowiec gospodarz	1			
Zagr17a	Michał syn jego	1			
Zagr18a	Wawrzencik syn jego	1			
Zagr19a	Marianna Przybylska żona Michała		1		

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzskiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzskiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zagr20a	Jan syn Michała lat 2			1	
Zagr21b	Józef syn Michała niedziel 9			1	
Zagr22b	Marianna Przybylska panna siostra Michałowy		1		
Zagr23a	Jadwiga dziewczka służąca		1		
Zagr24b	Marcin Kafarski szewc	1			
Zagr25a	Antonina żona jego		1		
Zagr26b	Tomasz syn lat 10	1			
Zagr27a	Franciszka córka lat 5				1
Zagr28a	Marianna córka lat 2				1
Zagr29a	Piotr Suska gospodarz	1			
Zagr30a	Ewa żona		1		
Zagr31a	Marianna córka		1		
Zagr32a	Petronela córka		1		
Zagr33a	Anna córka lat 4				1
Zagr34b	Józef Wójcik parobek służący	1			
Zagr35a	Ignacy młynarczyk służący	1			
Zagr36a	Ewa Wojciechowa Suszczyna wdowa		1		
Zagr37a	Jadwiga córka lat 9		1		
Zagr38a	Agnieszka córka lat 8		1		
Zagr39a	Marianna córka lat 7		1		
Zagr40a	Walenty syn lat 3			1	
Komornica					
Zagr41b	Marianna wdowa		1		
Zagr42b	Józef syn jej lat 10	1			
Zagr43b	Wojciech syn jej lat 5			1	
Zagr44b	Maciej Naziemblik krawiec	1			
Zagr45b	Elżbieta żona		1		
Wygoda za Narwią alias Karczemka której przewoźnicy					
Zagr46a	Piotr Bańkowski przewoźnik starszy	1			
Zagr47a	Apolonia żona jego		1		
Zagr48a	Tomasz syn lat 6			1	
Zagr49a	Jan syn lat 2			1	
Zagr50a	Walenty Kmoter przewoźnik	1			
Zagr51b	Marianna żona		1		

ID	Zaczyna się opis ludzi w całej parafii zegrzkiej zostających pod rządami W JM ks. Antoniego Laskowskiego kanonika i pisarza konsystorza pułtuskiego, proboszcza i pasterza zegrzkiego i szyszkowskiego.	Mężczyźni zdani do spowiedzi	Niewiasty zdane do spowiedzi	Chłopcy niezdatni do spowiedzi	Dziewczyny niezdatne
Zagr52b	Kaźmierz syn lat 3			1	
Zagr53b	Tomasz syn niedziel 3			1	
Zagr54b	Komornica Konstancja Janowa wdowa		1		
Summa dusz wszystkich		19	21	9	5
W całej parafii zegrzkiej zdanych i niezdatnych do spowiedzi znajduje się osób wszystkich to jest		342 [348]	273 [267]	81 [79]	73 [78]
Wszystkich zaś osób w szczególności znajdujących się w całej parafii in numero 769. To jest zdanych do spowiedzi tak mężczyzn jako też niewiast in numero 615. Niezdatnych do spowiedzi tak chłopców jako i dziewczyn in numero 154.					

Bibliografia

Źródła publikowane

Codex diplomaticus et commemorationum Masoviae generalis, t. 1, wyd. J.K. Kochanowski, Warszawa 1919.

Metryka Księstwa Mazowieckiego z XV–XVI wieku, t. 1, wyd. A. Włodarski, Warszawa 1918.

„*Regestr diecezjów*” Franciszka Czaykowskiego, czyli właściciele ziemscy w Koronie 1783–1784, oprac. K. Chłapowski, S. Górzynski, Warszawa 2006.

Rozporządzenia i pisma pasterskie za rządów J.O. Księcia JMci Michała Jerzego Poniatowskiego biskupa

płockiego etc. etc. do diecezji płockiej wydane, t. 1, Warszawa 1785 (<http://sbc.wbp.kielce.pl/dlibra/publication/43362/edition/42803/content?ref=desc>, dostęp: 24 sierpnia 2020).

Sawicki J., *Synody diecezji płockiej i ich statuty*, Warszawa 1952 (Concilia Poloniae, 6).

Spis ludności diecezji płockiej biskupa Michała Jerzego Poniatowskiego z 1776 r., wyd. B. Kumor, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 9, 1976.

Opracowania

Bibliografia (1967–2018), „Przeszłość Demograficzna Polski” (<https://wnus.edu.pl/pdp/pl/>, dostęp: 18 sierpnia 2020).

Błoński M., Pacuski K., Wrzosek J., *Grób z miejscowości Gnaty-Lewiski. Przyczynek do badań wczesnośredniowiecznych cmentarzysk szkieletowych na Mazowszu*, „Archeologia Polski”, 54 (2), 2009.

Degiel R., Orliński W., Woińska M., *Zegrze. Zapomniane miasto nad Narwią* [folder wystawy], Legionowo 2020.

„Family Search” (www.familysearch.org, dostęp: 1 kwietnia 2020).

Folwarski H., *Poczet opatów klasztoru kanoników regularnych w Czerwińsku*, „Nasza Przeszłość”, 6, 1957.

Gieysztorowa I., *Szlacheckie i chłopskie rodziny północnego Mazowsza u schyłku XVIII wieku*, w: *Studia nad gospodarką, społeczeństwem i rodziną w Europie późnofeudalnej*, red. J. Topolski, C. Kuklo, Lublin 1987.

Gieysztorowa I., *Wstęp do demografii staropolskiej*, Warszawa 1976.

Górny M., *Mieszkańcy parafii pępowskiej w 1777 r. Analiza księgi status animarum*, Wrocław 1994.

Górny M., *Spis ludności parafii stawieńskiej z 1796 roku*, „Genealogia. Studia i Materiały Historyczne”, 9, 1997.

Górny M., *Status animarum parafii Juncewo z 1666 r.*, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 18, 1991.

Górny M., *Status animarum parafii Splawie z 1776 r.*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, 17 (1), 1989.

- Górny M., *Status animarum parafii Sptawie z 1777 r.*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, 18 (1), 1990.
- Górny M., *Status animarum parafii Szaradowo z 1766 r.*, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 16, 1985.
- Guldon Z., *Zaludnienie ziemi dobrzyńskiej w końcu XVIII wieku*, „Zapiski Historyczne”, 39, 1974.
- Guzowski P., *Badania demograficzne nad rodziną wiejską w okresie staropolskim*, w: *Struktury demograficzne rodziny na ziemiach polskich do połowy XX wieku. Przegląd badań i problemów*, red. P. Guzowski, C. Kukło, Białystok 2014.
- Kędelski M., *Spis ludności parafii Droszew z 1791 r.*, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 16, 1985.
- Konarski S., *Radziwiłł Maciej Józef*, hasło w: *Polski słownik biograficzny*, t. 30, red. E. Rostworowski, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1987.
- Kopczyński M., *Studia nad rodziną chłopską w Koronie w XVII–XVIII wieku*, Warszawa 1998.
- Kukło C., *Demografia Rzeczypospolitej przedrozbiorowej*, Warszawa 2009.
- Kukło C., *Kobieta samotna w społeczeństwie miejskim u schyłku Rzeczypospolitej szlacheckiej. Studium demograficzno-społeczne*, Białystok 1998.
- Kukło C., *Mężczyzna samotny w środowisku miejskim do początków epoki industrialnej*, w: *Mężczyzna, etyka, ekonomia*, red. E. Ozorowski, R. Horodeński, Białystok 2011.
- Kukło C., *Ocena wartości źródłowej rejestrów metrykalnych parafii Św. Krzyża w Warszawie w XVIII wieku*, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 18, 1990.
- Kukło C., *Rodzina w osiemnastowiecznej Warszawie*, Białystok 1991.
- Kumor B., *Księgi status animarum na ziemiach polskich do roku 1918*, „Przeszłość Demograficzna Polski”, 1, 1967.
- Kurtycz A., Kurtycz M., *Zegrze – Wola Kiełpińska: dzieje parafii i okolic*, Wola Kiełpińska 2001.
- Laszuk A., *Księgi metrykalne i stanu cywilnego w archiwach państwowych w Polsce. Informator*, wyd. 2, Warszawa 2000.
- Lepszy K., *Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI w. do połowy XIX w.*, Warszawa 1953.
- Majewski D., *Inwentarz ksiąg metrykalnych Archiwum Diecezjalnego w Plocku*, Plock 2014.
- Mazowsze w drugiej połowie XVI wieku*, cz. 1–2, red. W. Pałucki, oprac. A. Dunin-Wąsowiczowa i in., Warszawa 1973 (Atlas historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, 7).
- Mężczyzna, etyka, ekonomia*, red. E. Ozorowski, R. Horodeński, Białystok 2011.
- Polski słownik biograficzny*, t. 15, red. E. Rostworowski, Wrocław–Warszawa–Kraków 1970.
- Polski słownik biograficzny*, t. 30, red. E. Rostworowski, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1987.
- Poniat R., *Służba domowa w miastach na ziemiach polskich od połowy XVIII do końca XIX wieku*, Warszawa 2014.
- Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, t. 1–15, red. F. Sulimierski, B. Chlebowski, W. Walewski, Warszawa 1880–1902.
- Słownik historyczno-geograficzny ziemi warszawskiej w średniowieczu*, oprac. A. Wolff, K. Pacuski, przyg. do druku M. Piber-Zbieranowska, A. Salina, red. T. Jurek, Warszawa 2013.
- Struktury demograficzne rodziny na ziemiach polskich do połowy XX wieku. Przegląd badań i problemów*, red. P. Guzowski, C. Kukło, Białystok 2014.
- Studia nad gospodarką, społeczeństwem i rodziną w Europie późnofeudalnej*, red. J. Topolski, C. Kukło, Lublin 1987.
- Szczygielski W., *Kraśiński Kazimierz*, hasło w: *Polski słownik biograficzny*, t. 15, red. E. Rostworowski, Wrocław–Warszawa–Kraków 1970.
- Szołtysek M., *Rethinking East-Central Europe: family systems and co-residence in the Polish-Lithuanian Commonwealth*, Bern 2015 (Population, Family and Society, 21/1).
- Zielińska T., *Poczet polskich rodów arystokratycznych*, Warszawa 1997. ■

Zegrze Parish family books from 1786 and 1787 – source edition

Summary

Old Polish parish family books (*status animarum*) are a valuable yet rare source used by researchers in such fields of study as historical demography, historical geography, socio-economic history, genealogy, and onomastics. The state of preservation of such source materials in Masovia is much worse than in other regions of Poland. Nonetheless, archival searches – especially in parish

books – may help us discover more preserved parish family books. Therefore, critical source editions of these materials seems to be a necessity beyond discussion.

The present source edition concerns Zegrze Parish, which towards the end of the 18th century encompassed localities situated around the Narew crossing on both sides of the river (apart from

Zegrze itself, these were the villages of Skubianka, Jachranka, Izbica, Dębe, Guty, Wola Stara, Wola Smolana and Wola Kiełpińska, Rynia, and Zagroby, as well as the depopulated Wyki settlement – today's Stasi Las). Its beginnings most likely date back to the first half of the 13th century. Towards the end of the 19th century, due to the construction of the local fortress preceded by the resettlement of residents, the seat of the parish was transferred to nearby Wola Kiełpińska and the parish district partially disintegrated.

The two discussed parish family books from 1786 and 1787 and the preserved parish registers

from the same period (years 1719–1825) make it possible to carry out a demographic analysis of this small community with the use of quantitative and comparative methods and present it against a broader – temporal and/or spatial – background of demographic and social issues. Thanks to assigning identifiers to all parishioners listed in the family books, the source edition allows to compare both documents and define the overall number of unique entries, which amounts to 998. It should naturally be remembered that this number has a certain margin of error resulting from the imprecision inherent to the records. ■

dr Anna Salina – adiunkt w Instytucie Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, od 2013 r. kierownik Zespołu Słownika Historyczno-Geograficznego Mazowsza i Podlasia w Średniowieczu. Zainteresowania badawcze: dzieje Mazowsza w średniowieczu i epoce nowożytnej, edytorstwo źródeł historycznych, geografia historyczna (asalina@ihpan.edu.pl)

Anna Salina, PhD – assistant professor at the Tadeusz Manteuffel Institute of History of the Polish Academy of Sciences, head of the Team of the Historical-Geographic Dictionary of Masovia and Podlasie in the Middle Ages (since 2013). Research interests: history of Masovia in the Middle Ages and the early modern period, editing of historical sources, historical geography (asalina@ihpan.edu.pl)